

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 49 (1608) 1980 GRUODIS - DECEMBER 4

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Jaunimas vergijoje

Pastarajame dešimtmetyje ir kiek anksčiau Vakarų pasaulio jaunimas pasijuto nepakankamai laisvas ir ėmė reikalauti didesnės laisvės šeimoje, mokykloje, universitete, religijoje ir viešajame gyvenime. Tas radikalus posūkis po triukšmingų žygių apsiraminio, atslūgo, tačiau pasiliko didesnės laisvės reikalaujanti nuotaika. Ir dabar laisvojo pasaulio jaunimas nepakelia varžtų jokioje srityje, kiekvieną iniciatyvą laiko jo laisvės varžymu. Dėlto autoritetui, kuris nėra jaunimo laisvai priimtas, tenka sunkus uždavinys, nes senasis drausminimo būdas įsakymo keliu dažnai būna nesėkmingas. Šiuo metu vakarietiškas jaunimas (bent žymi jo dalis) yra pasiekęs laisvės maksimumą, kuris kartais tampa laisvės piktnaudžiavimu, anarchija ir savęs naikinimu. Patirtis rodo, kad perdidelė laisvė, atsietą nuo moralinių principų, nuo autoriteto, nuo vadovaujančios rankos, veda į savotišką savo susikurtą nelaisvę, kurioje išnyra biologiniai instinktai, iškeliantys fizinę jaunimo prigimtį, bet skurdinantys dvasinę pusę. Tada atsiranda biologinių instinktų vergija, naikinanti tikrąją jaunimo laisvę, reikalingą vispusiškam ugdymui. Tokioje atmosferoje siektoji visiška laisvė tampa vergija, užkertanti kelią į tikrąją laisvę, be kurios negali subręsti pilnavertis jaunimas.

VISAI kitokia būklė yra totalistiniuose kraštuose. Tenai negali būti nė kalbos apie perdidelę jaunimo laisvę, nes ten vyrauja perdidelė vergija — ne biologinių instinktų, o išorinės jėgos, kuri siekia pavergti ne tik fizinį, bet ir dvasinį jaunimo gyvenimą. Toji totalistinė vergija prasideda jau vaikų darželiuose, kur pradedama kalti mažiems vaikams, kad Leninas yra visagalis geradaris, kad rusai — mūsų draugai ir pan. Vergija tęsiasi pradinėje ir vidurinėje mokykloje. Joje visą laiką kalama, kad Marksas yra pasaulio išganytojas, Leninas jo darbų tęsėjas ir t.t. Universitete tas pat — ir ten laukia marksizmo-leninizmo katedra. Žodžiu, visa švietimo bei auklėjimo sistema yra užsimojusi pavergti jaunuolį ir fiziškai, ir dvasiškai. Senovėje vergija reiškė fizinį žmogaus suvaržymą, įkalinimą, bet dabar totalistinėje komunizmo sistemoje vergija yra taip pat totalistinė, t.y. pavergianti visą žmogų — fizinį ir dvasinį. Dėlto ji yra daug pavojingesnė ir sunkesnė. Fiziniai varžtai kartais yra lengvesni nei dvasiniai, nes kol žmogaus dvasia nepavergta jis tebesijaučia žmogumi ir tikisi grįžtančios laisvės. Bet kai pavergiama ir žmogaus mintis bei širdis, iš žmogaus lieka tik tironų stumdomas robotas. Tai pavojus, kuris tyko totalistinėje sistemoje gyvenančio jaunimo.

SOVIETŲ okupuotos Lietuvos netyko perdidelės laisvės pavojai. Didysis jo pavojus — totalistinė vergija, užsimojusi pavergti kūną ir sielą. Tokia vergija siaučia Lietuvoje jau, galima sakyti, 40 metų. Joje išaugo nauja karta. Tuo tarpu neįmanoma įžvelgti, ar ji yra vergų ar laisvės žmonių karta. Turimi duomenys liudija, kad joje yra tikrų vergų, atsidavusių totalistinei sistemai su siela ir kūnu, tačiau dauguma jų yra visdėlio laisvės žmonės, t.y. tokie, kurie fiziškai pajungti sovietinei sistemai, bet savo dvasia laisvi, nors ir gerokai apnuodyti. Jie įrodė, kad fizinis jaunimo pavergimas yra gana lengvas, bet dvasinis — kietas riešutas. Fiziniam jaunimo pavergimui tarauja mokyklos, kalėjimai, lageriai ir t.t., bet dvasiniam pavergimui prireikė net psichiatrų, nes negelbsti nė universitetai. Čia ir glūdi totalistinės sistemos silpnėbė — ji galinga fizinėje srityje, bet silpna dvasinėje. Ji stumdo dabartinį Lietuvos jaunimą kaip fizinis vergus, bet nepajėgia išplėsti dvasinės laisvės, nors ir labai stengiasi. Ji siunčia Lietuvos jaunimą, mobilizuojantį į sovietinę kariuomenę, malšinti čekoslovakų sukilimo; ji siunčia jį į Afganistaną malšinti vietinių žmonių, kovojančių už savo krašto laisvę. Jie žina ten kaip fiziniai totalistinės sistemos vergai, bet savo dvasia išlieka laisvi žmonės, liudijantys pasauliui didžią jaunimo tragediją, išugdytą totalistinės sistemos.

KANADOS ĮVYKIAI

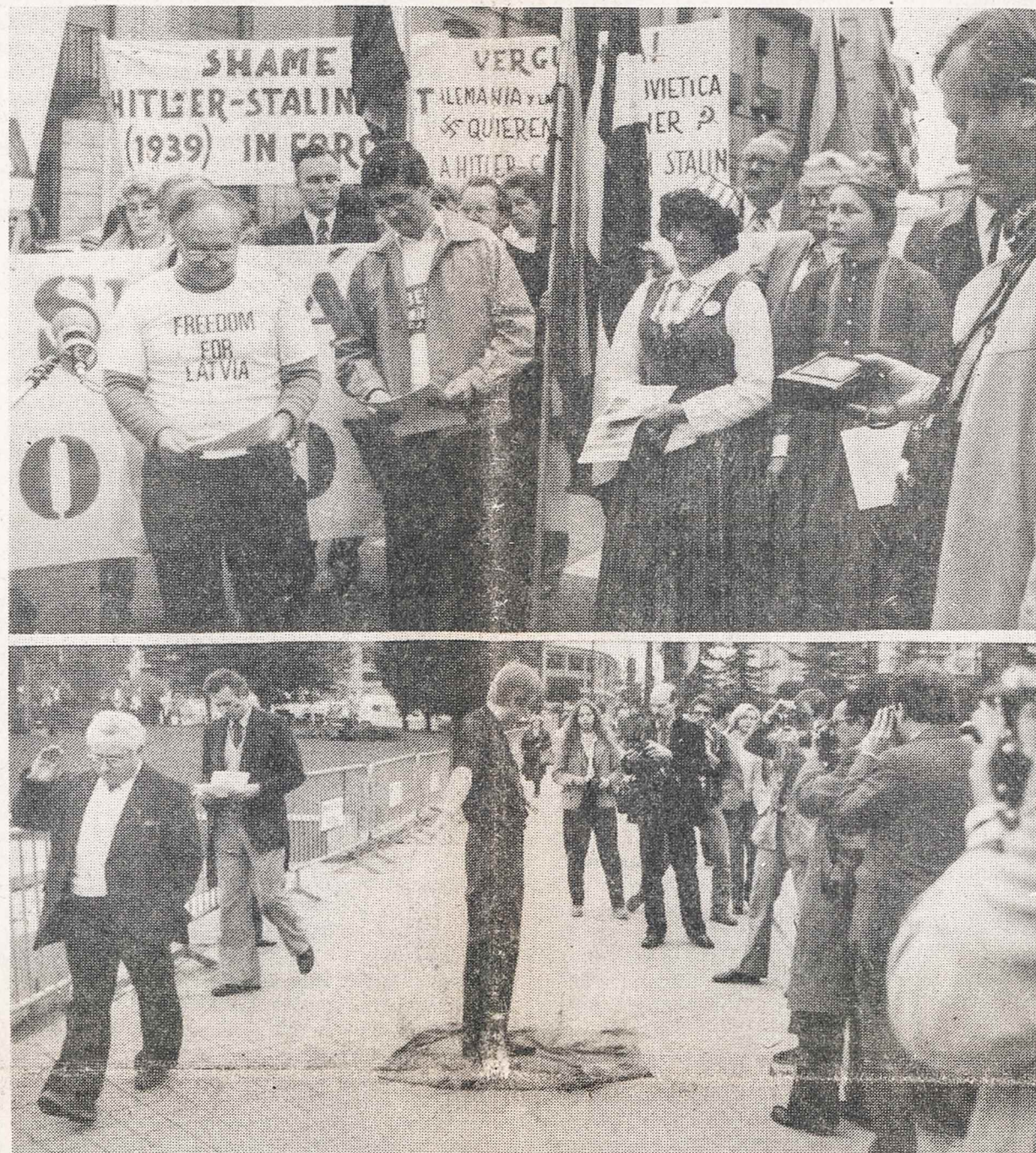
Krizė automobilių pramonėje

Automobilių pramonę Kanadoje ir JAV palietė didžiulė krizė, "Chryslerio" bendrovei netgi atnešusi bankroto pavojų. Ji dabar stengiamasi pašalinti finansinę Kanados ir JAV vyriausybės paramą. Unijos kaltę suverčia automobilių gamyklų vadovams, nenumačiusiems pagalvoti mažesnių automobilių paklausos, reikalauja sumažinti tokių automobilių importą iš Japonijos ir kitų užsienio šalių. Lig šiol niekas ne neužsimena, kad Kanadoje pagaminti maži automobiliai yra perbrangūs, neprieinami mažesniui uždarbiui turintiems kanadiečiams. Šį klausimą, jo tiesiogiai neminėdama, palietė Kanados mokslo tarybos paruošta studija. Joje teigiama, kad Japonijos automobilių gamyklose dirbančių darbininkų produktyvumas yra net 24% didesnis, negu Kanadoje ar JAV. Jeigu norima išsilaikyti varžybose su Japonija, reikės atitinkamai sumažinti darbininkų skaičių. Iš JAV au-

tomobilių pramonėje dirbančių 1.159.000 asmenų reikia atleisti 222.000. o Kanadoje iš 125.000 — 24.000.

Buvęs Kanados gubernatorius Jules Leger mirė iš tikrųjų antro kraujo išsiliejimo smegenyse. Su pirmuoju jam teko galvynėtis 1974 m., kai buvo ką tik paskirtas 21-ju, Kanados gubernatorium. Tą sykį jis pasveiko ir bent iš dalies atgavo kalbėjimą. Nuo to laiko jam šioje srityje dažnai talkindavo žmona, daugiau oficialių pareiškimų būdavo paskelbiama raštu. Velionis mirė sulaukęs 67 metų, palikęs už save 9 metais vyresnį brolį kardinolą Paul-Emile Leger. Savo veiklą J. Leger pradėjo kaip Otavos laikraščio "Le Droit" redaktorius, profesorius Otavos universitete. Vėliau įsijungė diplomatinė tarnyba, buvo paskirtas Kanados ambasadoriu Italijoje, Prancūzijoje, Belgijoje Liuksemburge. Buvo

(Nukelta į 8-tą psl.)

Estai, latviai ir lietuviai demonstruoja Madride netoli rūmų, kuriuose vyksta Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, protestuodami prieš sovietinę vergiją, žmogaus ir tautų teisių pažeidimus bei reikalaudami laisvės savo kraštams. Apačioje — latvių evangelikų kunigas MARIS KIRSONS baltiečių protestą išreiškia rankų įsijojimu ir krauju, tekanti ant patistos sovietinės vėliavos

Britų žvilgsnis į Baltijos valstybes

Raštas, skirtas augštiesiems britų pareigūnams

"TŽ" redakcijai pasiekė raštas iš Britanijos Londono (per Australiją) "Background Brief", kuriame išdėstyti faktai apie Baltijos valstybių okupaciją ir jų interpretaciją. Pridėta pastaba, kad šis raštas yra informacinis ir negali būti laikomas oficialia Britanijos vyriausybės politika. Jis betgi skirtas informuoti augštiesiems užsienio politikos pareigūnams. Pažymėtina, kad raštas pagrįstas teisingais duomenimis, nesivaiko sovietinės propagandos miglų.

Pradžioje tas raštas pasakoja apie 45 baltiečių memorandumą Jungtinėm Tautom ir cituoja rusų disidentų, įskaitant Sacharovą, pareiškimą: "Baltijos respublikos... buvo įjungtos į Sov. Sąjungą, nepaisant jų kraštų gyventojų valios... juos okupavus karinėm Sov. Sąjungos pajėgom. Mes remiame Lietuvos, Estijos ir Latvijos atstovų kreipimąsi iširti pažeidimus tų kraštų gyventojų teisės į asisprendimą bei laisvą, nepriklausomą savo likimo lėmimą".

Minėtame rašte suglaustai atpasakojamas nacinės Vokietijos ir Sov. Sąjungos sandėris 1939 m., Baltijos valstybių okupavimas bei prijungimas prie Sov. Sąjungos, partizaninis karas ir rezistencinis sąjūdis. Pastarasis prasidėjęs po 1960 m., kai paaiškėjo, kad Chruščiovas varžtų neatleis. Pradėta kovoti už žmogaus teises, bet ta kova buvusi neatskiriama nuo kovos už tautos teises.

Lietuvoje kova už žmogaus teises ir tautinį savitumą buvo stipriausia. Ten Kat. Bendrija, apimanti 75% gyventojų, esanti glaudžiai susijusi su tautiniais siekais. Pasipriešinimo sąjūdyje aktyviai pradėjo dalyvauti ypač kunigai, sudarė tikinčiųjų teisėms ginti komitetą. Popiežiaus apsilankymas

Lenkijoje taip pat turėjęs įtakos. 1972 m. pasirodžiusi pogrindžio spauda su "LKB Kronika" priešakyje.

Pasipriešinimas sovietinei priespaudai pagyvėjęs po 1975 m. įvykusios Helsinkio konferencijos — ne tik Sov. Sąjungoje, bet ir visoje eilėje Rytų Europos kraštų buvo sudaryti komitetai sekti Helsinkio akto vykdymui. Lietuvoje toks komitetas buvęs sudarytas 1976 m. gruodyje. Kaip ir kitur, jo nariai buvo persekiojami, suimami. Buvęs suimtas ir Viktoras Petkus, nuteistas 10 metų lagerio ir 5 metams tremties.

Nepasitenkinimas Lietuvoje galįs būti matuojamas parašų skaičiumi po įvairiomis peticijomis. 1970 m. keletas dokumentų buvo pasirašyti per 10.000 asmenų. 1979 m. po peticiją, prašančią grąžinti tikintiesiems Klaipėdos šventovę, pasirašė 148.149 katalikai. Peticija su parašais (1.589 puslapiai) buvo nusiųsta Brežnevui. Klaipėdos šventovė buvusi pastatyta su oficialiu leidimu tikinčiųjų aukomis, bet 1960 m. konfiskuota ir paversta koncertų sale.

Okupacinei valdžiai esąs, ypač aliarmuojantis Lietuvos jaunimo dalyvavimas pasipriešinime. Jaunimas išėjęs į gatves 1972 ir 1977 m.

Toliau minėtame rašte sakoma: "Tautiniai sąjūdžiai reiškiasi ir Estijoje bei Latvijoje, bet silpniau negu Lietuvoje. Nors abu kraštai priklauso liuteronizmo tradicijai, tačiau religija nėra vienijantis veiksnys šiose dviejose respublikose. Jos turi žymiai didesnį nuosimtį rusų kolonistų (27.9% ir 32.8%) nei Lietuva (8.9%). Gausi rusų imigracija Estijon bei Latvijon pokario metais, rusinimo procesas ir nepalanki geografinė pa-

dėtis tose dviejose respublikose sąlygojo atsiradimą tautinių ir civilinių teisių grupių pogrindyje. (1978 m. pirmasis Latvijos kompartijos sekretorius apgailestavo gyventojų priešinimąsi rusų imigracijai).

Tautinis Estų Frontas ir Demokratinis Estų Frontas bendrą atsisaukimu kreipėsi į Jungtines Tautas 1972 ir 1974 m., ir Pasaulio Baltiečių Santalką 1975 m. dėl laisvo apsisprendimo ir žmogaus teisių vykdymo Estijoje. Keturi autoriai atsisaukimų, skirtų Jungtinėm Tautom, buvo apkaltinti "antisovietine agitacija bei propaganda" ir nuteisti penkeriems ir šešeriems metams kalėjimo.

Tautinis sąjūdis Latvijoje yra silpniausias iš visų Baltijos respublikų, tačiau disidentų grupės susidarė, ypač inteligentijos, mokytojų ir studentų eilėse. Jų tarpe minėtinas Demokratinis Latvių Jaunimo Komitetas ir Latvijos Nepriklausomybės Sąjūdis. Jų rėmėjai pastaraisiais metais retai tesirodė atvirose demonstracijose, nes juos vargino saugumo policija ir partijos pareigūnai.

Vietiniai Baltijos kraštų gyventojai, įpratę prie augščiau gyvenimo lygio, yra ypatingai nepatenkinti maisto trūkumu pastaraisiais metais. Įvyko keletas streikų, buvo gandų apie bandymus nužudyti Estijos ir Latvijos kompartijų pirmuosius sekretorius. Nors tie gandai nebuvo patvirtinti, tačiau pirmasis Lietuvos kompartijos sekretorius nepasirodė viešumoje daugiau kaip tris mėnesius 1978 m."

Sis diplomatinis sluogsnis raštas lietuviams neatskleidžia naujų dalykų, tačiau jis yra svarbus ta prasme, kad juo naudojasi britų pareigūnai, darantys politinius sprendimus. M.

Pasaulio įvykiai

STIPRUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS NUSIAUBĖ DALĮ PIETINĖS ITALIJOS prie Neapolio, bet pasaulinio dėmesio jis susilaukė pavėluotai dėl nepakankamos informacijos. Pradžioje buvo paskelbta, kad žuvo apie 300 gyventojų. Tik po kelių dienų paaiškėjo, kad žuvusių yra daugiau kaip 3000 ir kad tikrasis jų skaičius gali pasiekti 10.000. Sugriauta daug miestelių ir kaimų, pastogės neteko apie 200.000 italų, nukentėjo net ir atkastos Pompejos liekanos su savo meno turtais. Pagalbos teikimą taip pat sutrukdė informacijos stoka. Telefono laidai nukentėjusiose vietovėse buvo nutraukti, radijo ryšiai įvesti tik po trijų dienų. Net ir kariuomenės daliniai buvo atsiųsti praėjus beveik dviem dienom. Jų pavėluota pagalba teisinama S. Atlanto įsakymu du trečdalius Italijos kariuomenės laikyti Jugo-

slavijos pasienyje. Italijos prez. S. Pertinis, 84 metų amžiaus, nelaimės sritin atskrido malūnsparniu, kai jos dar nebuvo pasiekusi premjero A. Forlano valdžios parama. Dėl jo aštrios kritikos iš valdžios pasitraukė vidaus reikalų ministeris S. Rognoni. Malūnsparniu į nusiaubtą sritį buvo atskridęs ir popiežius Jonas-Paulius II. Sužeistuosius jis aplankė Potenzos ligoninėje. Žuvusių galėjo būti mažiau, jei būtų buvęs anksčiau pradėtas gelbėjimas. Kaikur pirmieji asmenys iš griuvėsių buvo ištraukti tik po 60 valandų. Pavėluotai pradėtą gelbėjimą apsunkino prasidėjęs lietus ir sniegas, pasikartojantys trumpi požeminiai smūgiai. Kritikai žiūrima ir į finansinę pagalbą iš užsienio dėl galimo neteisingo jos paskirstymo. Gydytojai konstatuoja, kad didelis skaičius žuvusių, ištrauktų iš griuvėsių, netgi nebuvo sužeisti. Jie mirė, nesulaukdami gelbėtojų.

Atšaukė streikus

"Solidarumo" unija atšaukė praėjusią savaitę turėjusius įvykti streikus, kai Lenkijos kompartijos politbiuras išleido iš kalėjimo unijos spaustuvininką J. Narozniaką ir prokuroro įstaigos tarnautoją P. Sapelą. Jie buvo suminti dėl unijos Varšuvos skyriaus rasto slapto dokumento, liečiančio kovą su disidentais. P. Sapela buvo apkaltintas to dokumento parūpinimu, J. Norozniakas — kopijų paruošimu. Prasidėjusį streiką Varšuvos plieno fabrike sustabdė "Solidarumo" unijos vadas L. Walesa, primindamas, kad gali būti atsiųsta kariuomenė, su kuria būtų neįmanoma kovoti. Nors oficialiai Sovietų Sąjungos jis nepaminėjo, visiems buvo aišku, kad jam rūpestį kelia galimas sovietų armijos įsikišimas. Lenkijos delegacijai Madrido konferencijoje vadovaujantis užsienio reikalų ministras pavaduotojas M. Dobrosielskis betgi teigia, kad jokio Sovietų Sąjungos įsikišimo nebus, nes dabartiniai įvykiai Lenkijoje yra jos vidaus reikalas, kurį turės išspręsti kompartija, valdžia ir pati lenkų tauta. Streikais grasinusi "Solidarumo" unija taipgi reikalavo, kad būtų iširti ir sustabdyti įstatymus pažeidžiantys saugumiečių milicininkų veiksmai.

Lygos posėdžiai

Jordanijos sostinėje Amane 11-tą pasitarimą turėjo Arabų Lygos vyriausybės vadai. Oficialiai buvo įsiekta veiksmų, kurie pakeistų JAV prez. J. Carterio pradėtą akciją, atnešusią Egiptą ir Izraelio taikos sutartį. Šis tikslas nebuvo pasiektas, nes pasitarime nedalyvavo Sirija, Alžerija, Libija, Pietų Jemenas, Libanas ir net PLO grupės atstovai. Dėmesį teko nukreipti į Irano ir Irako karą. Buvo priimta rezoliucija, pasisakanti už karo paliaubas, bet remianti Irako teises ir savo žemes ir vandenius. Dalyvius ypač erzina Sirijos ir Libijos parama Iranui, kurį jie laiko ne arabų, o tik persų šalimi. Sirija Jordanijos pasienyje jau sutelkė 20.000 karių, maždaug tiek pat savo pasienien pasiuntė ir Jordanija. Gali prasidėti dar vienas karas. Įtampos priežastis — Sirija remia Iraną, o Jordanijos karalius Husseinas pagalbą teikia Irakui.

Šiame numeryje:

Jaunimas vergijoje

Perdidelė laisvė Vakaruose, perdidelė vergija Rytuose

Britų žvilgsnis į Baltijos valstybes

Neviešas raštas, iš kurio matyti britų pažiūra

Kiekvieno jų likimas — romanas

Tautiečiai, pasiekę Vakarus repatriacijos keliais

Italų žurnalistas Baltijos valstybėse

Akylas stebėtojas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje

Ką gali padaryti lietuvė

Grazina Kudukienė — prezidentinių debatų organizatorė

Ir liūdejom, ir džiaugėmės

Mirusių prisiminimas ir Adriano Jocytes koncertas

Demonstravome Kanados sostinėje

Studentai reikalavo griežtos laikysenos Madrido konferencijoje

Ką man reiškia religija?

Jaunimo rekolekcijos Šaltojo stovyklavietėje netoli Toronto

Ne vienas, bet vienišas

Rašytojas Jurgis Jankus apie rašytoją Juozą Kraliauska

Du šimtai koncertų

Klevelando lietuvių vyrų oktetas — sukaktuvinkas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidejas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50, Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Europos vyskupų žodis

Reikšmingas dokumentas, pasirašytas ir Lietuvos vyskupo

P. JATULIS

Jonas-Paulius II drauge su pasaulio vyskupų sinodo nariais, atstovaujanciais viso katalikų pasaulio vyskupų konferencijom, rugsėjo 28 d. aplankė europinės kultūros tėvo Sv. Benedikto šventovę, esančią prie Subiaco miesto, už 75 km nuo Romos. Prieš 1500 metų čia, vienoje kalnų oloje, gyvendamas šv. Benediktas maldai ir pasninku pradėjo dvasinę misiją, kuri yra davusi kryptį Vakarų Europos kultūrai. Tai proga Europos vyskupai paskelbė svarbų pareiškimą apie krikščionių atsakomybę Europos dabarties ir ateities akivaizdoje. Pareiškimą yra pasirašę Europos vyskupų konferencijų tarybos nariai, tarp kurių randame ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko Kauno ir Vilkauskių vyskupijų apaštalinio administratoriaus vyskupo Liudviko Pavilonio parašą.

Europos vyskupų pareiškimas yra išsamus dokumentas, apimantis 17 didelio formato puslapių, suskirstytas į dvi pagrindines dalis: I. už humaniškesnę Europą, II — ką gali padaryti K. Bendrija. Pirmoje dalyje gyvdenama žmogaus teisė į gyvybę, šeimą, tėvų teisę į vaikų auklėjimą, užsieniečių darbininkų ir pabėgėlių teises, teisė į darbą, religinę laisvę. Čia taip pat metamas žvilgsnis į tautų bendradarbiavimą ir Europos misiją pasaulio tautų šeimose. Pabrėžiama, kad vien at materialistinių pagrindų negali išsilaikyti nei pastovi taika, nei pastovi tautų gerovė.

Antroje dokumento dalyje kalbama apie K. Bendrijos uždavinius Europoje ir pasaulyje. Čia daugiausia dėmesio kreipiamas į bendradarbiavimą tarp vyskupų, tarp tautų, religinių bendruomenių ir visų geros valios žmonių.

Štai pora ištraukų apie religinę laisvę: "Su skausmu turime konstatuoti, kad Europoje nevisi žmonės gali pilnai pasinaudoti religine laisve. Popiežius Jonas-Paulius II visu aiškumu yra atkreipęs dėmesį į šią negerovę. Visuotinis K. Bendrijos susirinkimas yra pareiškęs, kad religinė laisvė remiasi ne tuo kitu, o žmogaus asmens orumu. Žmogaus asmens orumas reikalauja vidinės laisvės ir sąžinės neličiamumo; reikalauja teisės viešai išreikšti savo tikėjimą, teisės, su kuria yra neatskiriama susijusi kulto laisvė. Religinės laisvės apribojimas ar pažeidimas yra didžiulė neteisėybė, kuri paliečia pačias žmogiskumo gelmes, sukrečia tai, kas žmogui padaro žmogumi. Juk iš tikrųjų net netikėjimas ir ateizmas, kaip žmogiskos apraiškos, galima supras-

ti tik ryšium su religijos ir tikėjimo apraiškomis. Dėlto, net grynai žmogišku žvilgsniu žiūrėdami, yra sunku priimti tvirtinimą, pagal kurį tiksliai ateizmas turėtų pilietybės teisę viešajame bei socialiniame gyvenime, kai tuo tarpu tikintieji žmonės yra vos toleruojami arba traktuojami kaip antrarūšiai piliečiai ir net, kaip ne kartą jau yra atsitikę, yra nustumiami į visiškai beteisiskumo padėtį. Krikščionys drauge su mūsų epochos žmonėmis kovoja už pilną žmogaus išlaisvinimą. Dėlto jie yra išpareigoję ginti ir religinę laisvę, kuri yra kažkas daug daugiau negu vien kulto laisvė. Religinė laisvė reikalauja tiek K. Bendrijai, tiek kiekvienam tikinčiajam teisės skelbti Evangeliją, teisės apaštalausti, teisės organizuoti religinį mokymą visose plėtose ir visose formose, panaudojant visas tam reikalingas priemones, reikalauja teisės kurti krikščionišką kultūrą. Jokia valstybė ir jokia socialinė grupė neturi teisės priversti asmenis veikti prieš savo sąžinę, kliudyti tėvams auklėti vaikus pagal savo religinius įsitikinimus, neturi teisės uždrausti K. Bendrijai atlikti socialinę misiją, kuri jai priklauso. Tai apima visus K. Bendrijos narius: vyskopus, kunigus, vienuolius ir pasauliečius."

Romos dienraštis "Il Tempo" rugsėjo 28 d. laidoje, rašydamas apie minėtą Europos vyskupų raštą, priduria, jog "raštas yra pasirašytas ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko vyskupo Pavilonio. Toji konferencija yra organizmas, šiuo metu egzistuojantis tik popieriuje. Kaip tik iš Lietuvos respublikos, kurioje dauguma gyventojų yra katalikai, vakar per "Sovietiskąją Litvą", kuris yra pagrindinis šalies dienraštis (iš tikro, tai tik rusų laikraštis, P. J.), atėjo visa eilė kaltinimų popiežiui Jonui-Pauliui II-jam. Straipsnis, kurį parašė Josif Grigulevic, yra toks pretenzingas, koki tik galima įsivaizduoti. Jame kaltinamas popiežius, kad nepasmerkęs agresyvių karinių siekių, einančių iš Jungtinių Valstijų, kuriom krenta visa atsakomybė dėl dabartinių tarptautinės padėties paastrėjimo. Popiežius dar kaltinamas, kad su simpatija žiūri į Kiniją, tikėdamasis, kad netrukus lankysis joje. Kalbėdamas apie praėjusių metų popiežiaus apsilankymą Lenkijoje, straipsnio autorius rašo neturįs nieko pasakyti. Iš to tvirtinimo, atrodo, turi būti aišku, jog yra visai priešin-gai: atvirai nenorima prisipažinti, kad popiežiaus kelionė turėjusi įtakos paskutiniem lenkijos įvykiams, o popiežiaus kaltinamas tik dėl juokingų pretekstų".

Kiekvieno jų likimas - romanas

Asmenys, su kuriais teko gyventi repatriantų stovyklose

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

TRECIAS KAMBARYS

Siame kambaryje apsigyveno 7 asmenys — trys moterys ir keturi vyrai. Viena pora vedusi, dvi netekėjusios merginos ir trys nevedę vyrai. Jokių giminių ryšių — pažintis užmegzta Lietuvoje ar važiuojant traukiniu iš Lietuvos į Vokietiją. Šis kambarys buvo barako gyvenimo centru. Jo gyventojai pasižymėjo energija, gyvumu ir prašmatnumu.

Jauna pora

Jauna, daili vedusių pora. Abu lieknai, augšto ūgio. Abu augsto išsilavinimo su gerom profesijom, turėję Lietuvos geras tarnybas su gerom pajamom. Ji — klaidėdiete, gimnazijos gimnazistikos mokytoja. Jis — suvalkielis, revizorius. Neseniai vedę, bevaikiai, turėję gerą ir idomų gyvenimą Lietuvoje. Abu skoningai apsirengę.

Abu laisvai kalbėjo vokiškai. Pavakariais apsiėmę gėrė ir traukdavo į vietines kavines. Matyt, turėjo atsivežę pinigų, nes pramogom pasinaudodavo dažnokai.

Vyras labai greit pradėjo dirbti miestelio revizijos bendrovėje. Žmona šeimininkavo. Abu priėmė vokiečių pilietybę ir gavo nepaženklintus "Nur fuer das Altreich gueltig" repatriantų pasus. Po karo su rusais 1941 m. greit sugrįžo į Lietuvą. Gyveno vokiečių tarnautojams skirtuose butuose.

Vokiečių okupacijos laikais susitikau kartą ponį G. Kaune. Pasakojo turinti gražų butą ir baldus. Vyras tarnaujęs, jį šeimininkaujanti. Aplankyti jų nepavykė.

1944 m. rudenį, antrą kartą iš Lietuvos pasitraukus, sužinojau kur jie gyvena ir nuvažiauvau jų aplankyti — maniau gal gausiu nakvynę. Vyro nebuvo, kažkur išvažiavęs. Ji nešėsi, laukianti kūdikio. Skundėsi, kad subombardavus dalį miesto, turėjusi vieną kambarį perleisti nepažįstamai austrei.

Dar du kartus sutikau juos. Po karo pabaigos nuvažiauvau į prancūzų zoną aplankyti savo mokslo draugo. Jis pasiūlė nueiti į tremtinių susirinkimą. Ten kalbėsiu prancūzų kariuomenės ir UNRRA atstovai, būsią labai idomu. Nuėjome ir su tikome mums pažįstama repatriantų porą iš III kambario. Prigytinai kvietė mus aplankyti juos tą patį vakarą. Pasiakė gyveną privačiam name, prisirašę prie DP. Iš stovyklavietės gaudė maistą ir turį DP kortelės. Pavašino mus kava ir amerikiečių kava paštetu. Valgėme ir kalbėjome apie mūsų stovyklos repatriantus. Staiga nelauktai ir visai atvirai paprašė, jog niekam nesakytume, kad jie buvę vokiečių repatriantai. Pažadėjome niekam neskelbti tos slaptybės. Sakė ponis G.: "Mes turime du mažus vaikučius. Vokiečiai karą pralaimėjo. Kur mes dėsime, iš ko gyvensime? Mes esame taip giliai susirūpinę, kad UNRRA davinio beveik negalime praryti". Buvo liūdna ir gaudu ir juos žiūrėti.

Emigravęs į S. Ameriką sužinojau kad toji šeima neteko UNRRA bei IRO globos ir, pagal DP imigracijos įstatymą, negalėjo atvažiuoti į JAV. Po kelių metų kažkas pasakė, kad ši šeima pasiekė S. Ameriką pagal vokiečių pabėgėlių kvotą. Kartą, lankydamasis viename šio kontinento mieste, paprasčiau pažįstama, kad nuvestų pas ponus G.

Anksty ir saulėtą šeštadienio rytą aplankėme juos. Tuo metu jie prekiaavo nuosavoje maisto parduotuvėje. Krautuvėje buvo keletas pirkėjų. Ponia G. stovėjo prie kasos, o jos vyras aptarnavo pirkėjus mėsa ir jos gaminiams. Pažiūrėjęs į juos, nustebau. Nieko nebeliko iš jų grožio ir prašmatnumo — susenę, sumenkę. Galų gale ponis G. pažino mano žmoną. Pasišaukė savo vyrą ir paklausė ar pažįsta ją. Atsakė: "Kažkur matyta". "Baracken Lager Kulm an der Weicksel" — atsakė mano žmona. Ak, taip, atsiduso ponas G. ir nuskubėjo prie sekančio pirkėjo.

Evangelikų pastorius

Linksmiausias, energingiausias ir kalbiausias buvo šio kambario gyventojas evangelikų liuteronų pastorius. Nevedęs, kokių 35 metų amžiaus, Lietuvoje buvęs kariuomenės kapelionu, Klaipėdos krašto gubernato-

riaus patarėjų tifybos reikalam. Būdamas tose pareigose, pažinojo daugelį to meto valdančiojo sluogsnio asmenų. Turėjo didelę gyvenimo patirtį. Buvo guvus, apskrus, iškalbus. Berods, vienintelis to barako gyventojas, kovojęs ipilietinio komisijoje prieš vokiečių pilietybės piršimą.

Turėjo atsivežęs puošių drabužių ir nemaža pinigų. Kalbėjo lauzyta vokiečių kalba. Mėgo gražias ponias, kortuoti, rūkyti ir truputį išgerti.

Stovykloje jokių pareigų neturėjo. Mėgo dienom ir vakarais kortuoti, o rytmečiais ilgai miegoti. Palaikė slapтус ryšius su Lietuvos pasiuntinybe Berlyne. Didelis Lietuvos patriotas, Lietuvos laisvės kovotojas. Mėgino su stovyklos viršininku palaikyti glaudžius ryšius, dažnai jį kviesdavo vakarienei, tačiau nieko nepesė.

Turėjo daug draugų, pasakodavo savo išgyvenimus nepriklausomoje Lietuvoje. Bet visi jo šalinosi, nieko bendro su juo nenorėjo turėti po to, kai jis vokiečių ipilietinio komisijoje tvirtino, kad jo visa giminė esanti lietuviška, kad neturįs jokio vokiško kraujo, kad repatriacija pasinaudojęs tik pabėgėti nuo rusų persekiojimo. Kai jam kažkas iš komisijos pasakė, kad jo senelė esanti vokiškos kilmės, nes jos pavardė yra Vėdaras, jis atsakė, jog tai yra tikra lietuviška pavardė, nes vėdaras esąs tautinis lietuvių valgis. Jam buvo įteiktas raštas, pasirašytas vokiečių vidaus reikalų ministerio, kad jo prašymas vokiečių pilietybei gauti esąs atmetas.

Aš dar ir šiandien prisimenu, kai mudu su žmona ėjome per barako rajoną ipilietinio komisijos būstinėn. Šiltas, bet debesuotas, birželio pavakarys. Iš Vyslos pusės pūtė drėgnas gajvantis vėjelis. Priešakyje artėja pastorius. Vėjelis kiek pakelia jo plaukus. "Ar į komisiją einate? Jokių būdu nepriimkite vokiečių pilietybės. Mes esame lietuviai. Mes Lietuvai reikalingi. Vokiečiai laimės karą, mes grįšime į Lietuvą ir ją atstatysime." Taip, meš sugrįžome, bet jos neatstatėme ir antrą kartą ją palikome.

Po įvykio ipilietinio komisijoje visi pastoriaus draugai jo šalinosi. Jis nusipirko meškėrę ir kasdien eidavo vienas žuvalti į Vyslą. Dažnai važiuodavo į apskrities miestelio Gestapo įstatigą. Viens iš tarnautojų buvo Lietuvos vokiečių. Jis prašydavo jį parūpinti leidimą sugrįžti į Lietuvą. Pagaliau 1941 m. spalio mėn. gavo ir, sugrįžęs Lietuvos, aptarnavo pamaldom lietuvių evangelikus liuteronus.

1942 m. pavasarį sugrįžęs į Kauną, pripuolamai sutikau jį Kauno miesto teatro sodelyje. Kvietė ateiti į pamaldas, laikoma liuteronų šventovėje Nemuno pakrantėje. Nueidavau.

1944 m. rudenį pastorius vėl paliko Lietuvą. Šį kartą išvyko ne Vokietijon, bet Švedijon žvegiu laiveliu iš Palangos. 1946 m. pasiekė S. Ameriką. Buvo aktyvus visuomenėje ir religinėje srityje. Prieš pusantų metų mirė.

Revizorius

Jo draugas iš to paties krašto gyveno tame pačiame kambaryje. Maždaug 35-rių metų, nevedęs, Lietuvoje dirbęs pienininkystės instruktorium. Labai pyko ant manęs, kai aš pabėgau iš Waffen SS naujokų ėmimo komisijos. Girdi, kodėl aš vengias kurti naująją Europą.

Į Lietuvą sugrįžo 1942 m. Nelaukė pasakyti — slapta ir

teisėtai. Dirbo pienininkystės instruktorium. 1944 m. rusams artėjant prie Lietuvos, iš jos nebebėgo. Emigracijos girdėjau, kad Lietuvoje dirbas toje pačioje vietoje. Nemančiau, kad priėmė vokiečių pilietybę. Matyt, gavo repatrianto pasą su teise, kur nors pastoviai apsigyvenus, pakartotinai paduoti prašymą vokiečių pilietybei gauti.

Teisininkas

Trečias nevedęs vyriškis buvo C. Idomus tipas. Maždaug 32 metų, augštas, gražiai nuaukęs, gražių veido bruožų, žemaitis. Tarnavo Kaune ir studijavo teisę VD universitete. Jau buvo prasimušęs į gana augstą vietą Kauno miesto savivaldybėje. Negaišo veltui laiko, stropiai mokėsi vokiečių kalbos. Nei rūkė, nei gėrė. Turėjo daug puošių, gražių pasiūtų drabužių. Kartais vakarais užsukdavo kavinėn. Mums ten esant, prisėdavo prie mūsų.

Raginamas, kaip ir visi kiti, "savanoriškai" stoti į Waffen SS, buvo priimtas. Priėmė vokiečių pilietybę ir buvo išsiųstas į Breslau miesto Waffen SS dalinį. Iš viso repatriantai stovykloje buvo tartum apkerėti — nesavarankiški. Kur juos likimas stūmė, ten ir ėjo, visai negalvodami apie būsimas pasekmes.

Nelauktai 1942 m. vasarą sutikau jį Kaune, Vydušo alėjoje. Būtime jo nepažinę, bet labai nustebome, kai kažkoks kariškis Waffen SS uniformoje pasivijo mus ir užkalbino lietuviškai. Tai mūsų likimo draugas C. Pasakojo, kad iš savo dalinio vado Breslau mieste gavęs atostogų užbaigti studijas Kaune. Nemelavo. Po kelių mėnesių vėl jį sutikau gatvėje, parodė man VD universiteto teisių fakulteto diplomą. Po to keletą kartų vėl susitikome jį Kaune. Klausinėjau ką daras. Sakėsi dirbas prie kažkokio vokiečių teismo vertėju.

1944/45 m. žiemą lankydamas pažįstamą Austrijoje, sužinojau kad mūsų gyventojas C. traukėsi per Klaipėdos kraštą iš Lietuvos. Nelaimingu būdu buvęs užkliudydas besitraukiančio vokiečių tanko Klaipėdos mieste ir gana smarkiai sužalotas. Ligoninėje praleidęs keletą mėnesių. Išėjęs iš jos vis dar negalėjęs laisvai vaikščioti.

1949 m. ruošiausi emigruoti į S. Ameriką. Girdėjau, kad C. dirba Wildflecken emigracijos stovykloje V. Vokietijoje. Mes buvome į tą stovyklą patalpinti laukti laivo, plaukiančio į S. Ameriką. Toje stovykloje laivų laukė apie 3000 asmenų, vykstančių į įvairius pasaulio kraštus. Išvykstantiems transportams pakrauti buvo naudojama esančių stovyklavietėje vyrų jėga.

Į vieną tokį pakrovimą buvo pašaukti ir mūsų bloko vyrai. Buvo karštas ir drėgnas pavakarys. Staiga girdžiu "sveikas". Atsigrėžiu — prieš mane stovi C. Sulyšęs, sumenkęs, prastai apsirengęs. "Kur važiuoji?" — klausia. "Į Šiaurės Ameriką", — atsakau. "Ar praleido tavo?" — "Išdavė emigracinius dokumentus" — atsakau. Norėjo jau pasišalinti. Vos spėjau paklausti ką čia dirba. Atsakė — kartu su broliu dirbas išvykstančių bagažo sandėlyje.

Po šio įvykio praėjo gal kokie 6-8 metai. Kartą, gerdamas alų su vienu kaunišku, paklausiau ar nepažįsta pono C. iš Kauno. "Kaipgi" — atsakė jis. Č. dabar gyvenas Amerikoje, vedęs ir laimingai su žmona ir broliu gyvenas. (Bus daugiau)

MYLIMAI MAMYTEI

mirus,

kleboną kunigą JONĄ STAŠKŲ ir jo artimuosius giliai užjaučia ir kartu liūdi —

LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS KOMITETAS

Gilaus liūdesio valandoje

brangiai MAMYTEI

Lietuvoje mirus, ALDONĄ PARŠELIŪNIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

V. P. Garneliai
M. B. Povilaičiai
M. V. Miceikos

MIELAI SESUTEI

A+A

ALDONAI NAKUTIENEI

Čikagoje mirus, Anapilio Moterų Būrelio išdininę DANUTĘ BARKAUSKIENĘ ir jos šeimą giliai užjaučiame —

Anapilio Moterų Būrelis

A+A

Dr. ALDONAI NAKUTIENEI

mirus, jos seseriai DANUTEI ir vyrui Dr. ANTANUI BARKAUSKAMS, seseriai BRONEI Kalifornijoje bei visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia —

Birutė ir Albertas Niuneva

A+A

Dr. ALDONAI NAKUTIENEI

mirus,

sesutei DANUTEI BARKAUSKIENEI, jos šeimai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —

J. V. Jasinevičiai
V. J. Pilipavičiai

J. J. Rovai
A. G. Sprainaičiai

J. J. Valiuliai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave.
Rytuose — 2448 DUNFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuviai, jūsų laukia

Riverwood

Daytona Beach, Florida!

Port Orange City, Daytona Beach, Fla.

Nauja, gražiai planuojama gyvenvietė. Ideali visais atžvilgiais vieta lietuviams gyventi. Iki Atlanto vandenyno tik 5 mylios. Planuojamas "Lithuanian Village". Įvairaus išplanavimo namai. Augšta namų kokybė, kainos prieinamos. Užtikrintas investavimas. Gyvensite ramioje, gamtos apsuptyje aplinkoje. Sprendimą darykite dabar!

Informacijas teikia:

Adolfas Andrusis,
7 Talo Circle, Port Orange, Fla. 32018, USA.
Telefonas 904-761-3625.

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

GRAŽINA KUDUKIENĖ, daug prisidėjusi prie JAV prezidentinių debatų surengimo Klevelande, kalbasi su televizijos reporteriu apie savo pastangas

PRANEŠIMAS IŠ ROMOS

Italų žurnalistas Baltijos valstybėse

P. JATULIS

Šį rudenį trijose Baltijos valstybėse lankėsi italų žurnalistas Gianni Cagianelli. Savo kelionės išpučius jis penkiais straipsniais aprašė italų katalikų dienraštyje spalio 7-22 d. d. Pirmajame straipsnyje įdėta nuotrauka: Rygos liuteronų katedra, paversta koncertų sale. Visų Baltijos valstybių sostinių svarbiose vietose į akis krinta didžiuliai cemento blokai ir kartoniniai plakatai, ant kurių įrašyti milžiniški "40" skaičiai. Jie yra Talino "Spalio 16" parke, Rygos "Lenina iela" ir Vilniaus romantiškoj Neries pašlaitėj bei Cerniakovskio aikštėj.

Tie "40" reiškia sovietinį "išvadavimą" ir rusifikacijos laiką, kartu rezistencijos suktį (kaip antraštėje minima). Prieš 40 metų, rašo autorius, karo sukrėstoje Europoje niekas nematė 90.000 sovietinių karių, kai jie užėmė 3 Baltijos valstybes. Talino antikvariate jis matė rotatorium atmuštą "Tarpusavio pagalbos sutartį", kurią 1939 m. Sov. Sąjunga pasirašė su Baltijos valstybėmis ir kurioje tvirtinama, kad nebus kišamasi į kitų valstybių vidaus reikalus. Tuo tarpu "Lietuvos TSR istorijos" III-me t., Vilnius 1965, 356-7 psl., rašoma, kad neišvengiama buvo okupacija, nes Lietuva laikėsi išdavikiškai: 1940 m. birželio 2 d. "fašistinės Lietuvos valdžios nariai, vadovaujami Vatikano reakcinių atstovų, Lietuvą paaukojo tarptautiniam fašizmui". Tai buvo Svč. Jėzaus Širdies garbei viešas aktas, rašo Cagianelli. Liturginis aktas padarytas atentatu prieš Sov. Sąjungą, ir tai esą duoda teisę panaikinti senas sutartis.

Kad Baltijos respublikos ne laukė tos okupacijos ir marksistinio režimo, rašo autorius, galima matyti iš "Bolsėja Sov. Enciklopedija", kur pateikiami skaičiai įsirašiusių į komunistų partiją: Lietuvoje 2000, Latvijoje 2800, Estijoje 1169, taigi iš viso 5969 komunistai, kur gyventojų skaičius buvo 6 milijonai. Ir kad po 40 metų visi trijų respublikų žmonės džiaugtųsi "išlaisvinimu", negalima pasakyti.

Gyventojų skaičius per 40 metų nepaaugo. Nuo 1941 iki 1959 m. dingusių lietuvių esą 1.239.000 (daugelis priklausė "Miško broliams", kurie stoji prieš Staliną ir Beriją, daugelis buvo išsiųsti darbams į Kazachstaną).

Toliau kalbama apie rusifikaciją. Vienoj Estijos aikštėj autorius girdėjo, estų liaudies išminties posakį: "Jei žmogui 20 kartų vis kartosi, kad jis šuo, tai 21-ą kartą jis sulos." Sovietai laukia, kad baltiečiai imtų loti, ir juos laiko apsupę, nors dabar ne su tokiu žiaurumu, kaip Stalino laikais. Mokyklose istorijos pamokoms yra 100 psl. knygelė, parašyta Jurginio, skirta Lietuvos istorijos praėjusiems šimtmečiams, ir greta 4 tomiai (650 psl.) Rusijos istorijai. Mokyklose karinis apmokymas — tik rusiškai.

Latviai gali didžiutis

Jaunavedžiai latviai įieško ir negauna pirkti baldų. Sovietų propaganda sako: didžiutis, latviai, nes jūsų baldų pramonė geriausias baldais aprūpina Kremlių. Žmogus negali iš namų skambinti telefonu, nors prieš 3 metus užsisakė, kad jį įvestų. Didžiutis: 50% telefonų Sov. Sąjungoje yra iš jūsų fabrikų!

Estų liaudies chorai

Kita konservatyvumo apraška, kurios estai niekuomet neatšizadės, yra liaudies chorai. Jie turi senas tradicijas. Jau 1869 m., kai dar gyvas buvo Kreuzwaldas, buvo suruoštas didžiulis festivalis prie Talino. Nuo to laiko festivaliai vis buvo karštūs, kur kraštus, festivaliui buvo pastatytas didžiulis teatras atvirame ore 30-čiai tūkstančių choristų ir 200.000 žiūrovų. Bet estai labai mėgsta savo liaudies chorą. Pirmasis partijos sekretorius sako monotoniškai: "Tie faktai tik patvirtina grynai tradicinį charakterį, o draugiškumo tarp tautų neaugstina". Tačiau teatras ten yra pastatytas, jo negalima panaikinti. Bandoma kviesti užsieniečių choristų grupes, kad nustelbtų nacionalistines. Sovietai pabrėžia, kad manifestacijos turi būti augščiausio lygio, o paruosti 30.000 choristų reikia laiko. Todėl tokias manifestacijas leidžia rengti tik kas 5 metai. Bet Lietuvoje buvo blogiau: kadangi per daug buvo patriotinių dainų, tai Vilniuje liko uždarytas Liaudies Dainų Klubas, kultūrinį profsąjungų vadovaujamas, anksčiau turėjęs leidimą.

Rusėjimas

"Pirita" zonoje (tai Sv. Brigitos pajūrio zona, kur olimpiados metu buvo paruošta vieta burinim veltim), besirušiant olimpiadai, buvo išvesta autostrada nuo Talino iki Piritos. Iš viduramžių likę Sv. Brigitos vienuolyno griuvėsiai su laiptais — vieta žiūrovams. Bet dabar ten tuščia. Ten yra sena Sutelpa koplyčia, pastatyta 1600 m. Ji yra medinė, ir tai viena seniausių (liuteronų). Ten dabar muzėjus, bet žmonės įėję atsilaukia senu papročiu.

Žemėsė mokyklose vartojama estų kalba, o toliau — jau privalomi rusų kalbos kursai. Komunistų partija rado, kad nepakankamai išmokstama rusų kalbos ir kad mokytojai persilpni.

I visas Baltijos valstybes vis daugiau atvežama rusų. Taline veikia ir mokyklos rusų kalba. Buvo atsiųsta kompartijos: kodėl estų mokyklose yra ir rusų kalba, o rusų mokyklose nėra estų kalbos? Atsakyta: didelės tautos yra tingios studijuoti mažos tautos kalbą. Bet ir estai atsilygina savo "tingumu". Gatvės tėra tik estų kalba užrašai. Jei rusas ima autobusą Taline randa tik estiškai parašytą kryptį: "Nebuvo vietos kitam užrašui" — atsako "tingūs" Talino gyventojai.

Literatūros srityje estai yra karingi. Į estų kalbą buvo išversti tokie autoriai, kurie sovietams nepriimtini ir kurių nerasi rusų kalboje, kaip Sartre ir Beckett novelės. Talino opera stato uždraustus dalykus, kaip Stravinskį ir Britten. Meno parodos nepaiso partijos ideologų ir duoda abstraktinių kūrinių. Autorius pabrėžia, kad yra didelis skirtumas tarp Baltijos kraštų ir Sov. Sąjungos kultūros. Labai daug skirtumų tradicijose.

Per gėles plaukia laisvės troškimas

Tokią antraštę duoda žurnalistas, aprašydamas, kaip Taline kultūrinė rezistencija prieš rusinimą pasireiškia gėlėmis. Apie gėles ir sodus mieliai kalbama prie Viru vartų. Tai seni Talino vartai su dviem teutoniskais raudonais bokštais. Vienas senas žmogus pasakoja: nuo senų laikų turėjome malonią tradiciją — prie Viru vartų būdavo įteikiamos gėlės įeinančiam keleiviui. Ir kodėl neįvesti vėl gėlininkų prie raudonųjų bokštų? Jokia valstybinė

Ką gali padaryti lietuvė

Prezidentinių kandidatų debatų organizavime daug lėmė Gražina Kudukienė

AURELIJA BALASAITIENĖ

Paskutiniųjų rinkiminių mėnesių įtempimas tiek JAV, tiek kituose kraštuose JAV prezidento rinkimus padarė viso pasaulio dėmesio centru. Laikina buvo primirštas JAV įkaitų likimas Irane, Irako ir Irano karas ir net siaučiančios infliacijos bei nedarbo klausimai. Kalbos apie galimus debatus tarp kandidatų ir spėjiojimai apie tų debatų vietą bei laiką užėmė spaudos puslapiuose ir televizijos žiniuose svarbią vietą. Pagaliau po ilgų derybų debatai įvyko Klevelande š. m. spalio 28 d. Sekusieji didžiųjų Amerikos spaudą ir televizijos programas, transliuojamas viso krašto mastu (kaip "Today" iš Niujorko), negalėjo nepastebėti Gražinos Kudukienės, kurios pastangų dėka debatai įvyko Klevelando mieste.

Gražina Kudukienė, aktyvi lietuviškos visuomenės narė Klevelande, savo idėjomis aiškiai atstovaujanti jaunosios mūsų kartos nuotaikas, tyliai pasiryžo tarnauti Lietuvos laisviniui bylai savo pasirinktu keliu kaip Amerikos pilietė, kuri išnaudoja visas demokratinio krašto piliečio privilegijas. Prieš 15 metų įstojęs į Moterų Balsuotojų Lygą (League of Women Voters) ji toje politiškoje įtakingoje nepartinėje organizacijoje sutelkė savo jėgas, gabumus ir pasiekė organizacijos atstovės viešiemis reikalams (public relations) pareigas. Šių metų pradžioje, vos bejudant priešrinkiminio vėjau klausimui, ji išskėlė mintį Klevelando Lygos skyriuje kviesti kandidatų į prezidentus debatams į Klevelandą, motyvuodama tuo, kad nevykusi buvusio miesto burmistro administracija Klevelandą padarė tarptautinės pajaukos objektu ir sugriovė šio kadaise įtakingo miesto prestižą, kurį debatai atstatytų. Lygos pirmininkė paliko Gražinai Kudukienei laisvas rankas ir užtikrino savo paramą bei pritarimą, matyt, nevisai pasitikėdama tokio fantastiško projekto įgyvendinimu.

"Aš nutariau viską daryti viena", pasakojo man Gražina prieš kavos puoduką, "nes įvairūs komitetai veda prie nevaisingų diskusijų ir gaisina laką". Aš apie Gražinos keliones, darbą ir pastangas jau seniai žinojau, bet neturėjau jos leidimo apie tai rašyti viešai ne vien todėl, kad visas reikalas buvo neaiškus, bet ir dėlto, kad Gražina Kudukienė yra iš prigimties kukli. Tačiau kai spalio pradžioje

je pagaliau buvo gautas iš abiejų prezidentinių kandidatų principinis sutikimas debatuose dalyvauti Klevelande, didžioji spauda Gražinai Kudukienei skyrė daug vietos. Buvo dedamos jos nuotraukos, pokalbiai, ji buvo cituojama vedamuosiuose ir nuolat rodoma televizijos programose. Per trumpą laiką jos vardas pasidarė labai populiarius. Lietuvių vardas buvo minimas todėl, kad kiekviename pokalbyje su spaudos ar televizijos reporteriais ji pabrėždavo esanti lietuvė. Viena ilgo kame pasikalbėjime "Cleveland Plain Dealer" reporteris taip citavo Gražiną: "Aš mokau savo vaikus lietuviškos kultūros ir istorijos. . . . Kaip baisu, kad Lietuvoje žmonės tų laisvių neturi ir negali patys apspręsti savo gyvenimo būdo".

Kitame pokalbyje ji man išdėstė savo kovos už Lietuvos laisvę pažiūras. "Mano šeimoje Lietuvos likimo klausimas yra labai svarbus, nes aš matau, kad mums reikia jos reikalu rūpintis, išnaudojant savo privilegijas ir teises, kaip šio krašto piliečiams. Kai ko nors reikalauja pilietis, jo balsas turi svorį, ir į jo reikalavimus yra žiūrima rimtai", sakė ji man. Žinau jos milžinišką rūpesčių ir nemigo naktų naštą ir negaliu atsistebėti, kad tie debatai įvyktų Klevelande.

Atrodo, jos pastangos ir pasiekimai amerikiečių visuomenėje įvertinti, nes ir po rinkimų komentatoriai pastebėjo, kad debatai turėjo lemiamos reikšmės balsuotojams. Už tų debatų organizavimą padėką buvo pareikšta Moterų Balsuotojų Lygai, jos pirmininkei ir Gražinai Kudukienei. Dar ir dabar atviruose laiškuose redaktoriams įvairūs piliečiai reiškia savo padėką Gražinai.

Tikiuosi, kad šiomis kukliomis eilutėmis ir mes pagerbsime energingą ir sėkmingą lietuvę, einančią "savo keliu" ir nešančią mums pasididžiavimą bei keliančią mūsų vardą per rinkimus, kurių balsas gali mums ateityje būti svarus ir reikalingas.

Lapkričio 6 d. "Sun Press" numeryje randame didelę Gražinos nuotrauką ir pasikalbėjimą su reporteriu. Straipsnio antraštė "Jos išpareigojimas nėra ginčytinas".

Kanadiečių-baltiečių draugystė

J. V. Danys

Baltiečių metiniams vakarams Kanados parlamento rūmuose Otavoje, kurių jau buvo aštuoni, yra sudaromas specialus globojantis komitetas iš senatorių ir atstovų rūmų narių. Dabar tokiame komitete yra 19 parlamentarų.

Parlamento narys Kenneth W. Robinson (atstovaujantis Toronto — Lakeshore) prieš kiek laiko pasiūlė šį komitetą praplėsti ir padaryti veikiančiu iš-tisus metus, surengti daugiau susitikimų tarp parlamentarų ir baltiečių atstovų.

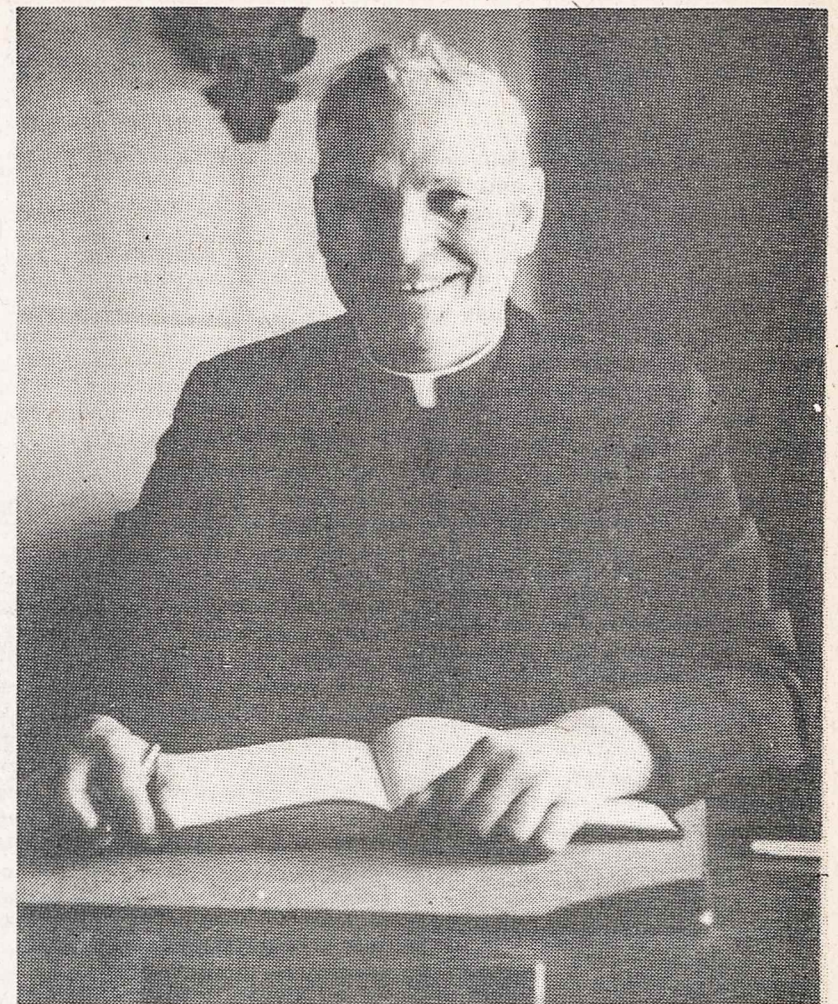
S. m. lapkričio 6 d. pasitarime, kuriame dalyvavo parlamento narys K. W. Robinson ir

senatoriai Paul Yuzyk ir Stanley Haidasz kartu su Kanados Baltiečių Federacijos atstovais — J. V. Danys lietuvių, E. Parušis latvių, W. H. Pent estų, — galutinai nutarta tą pasiūlymą vykdyti ir įsteigti "The Canadian-Baltic Friendship Group".

Baltiečių vakaras bus pagrindinis grupės globojamas metinis renginys. Parlamentarų ir baltiečių atstovų susitikimai numatomi kas 3-4 mėnesiai. Juose neformaliai bus svarstomi baltiečius liečiantieji klausimai — jų kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas, aspiracijos ir laimėjimai, įsijungimas į Kanados gyvenimą, konstituciniai ir žmogaus teisių klausimai ir kiti iškylantieji dalykai.

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

profsąjunga nesirūpino gėlininkais, nebuvo duodamas leidimas pardavinėti gėles. Bet gyventojų "rateliai" reikalauja, nes istorija to reikalauja, nors marksizmas ir nesupranta tų dalykų. Taigi mes čia laikome "privatias" gėlininkes. Aišku, tai folkloro nostalgijai. Tai "ratelių" pergalė. Tuo būdu folkloras nugalė politiką, rašo žurnalistas.

A. a. kun. VACLOVAS MARTINKUS, mires 1980 m. lapkričio 18 d. Providence, R. I. Pasižymėjo kaip visuomenės veikėjas, ilgametis BALFo pirmininkas, spaudos bendradarbis ir jos rėmėjas. Palaidotas Providence kunigų seminarijos kapinėse lapkričio 22 dieną

Ir liūdėjom, ir džiaugėmės

ALEKSANDRA VAISIČIENĖ
Mūsų bendradarbė Venecueloje

Artinantis nustatytai Vėlinių pamaldų valandai, pastebėjome didelį judėjimą. Pasirodė svečiai iš tolimos Valencijos — Juozas Zavadzkas su žmona, viešnia iš kaimyninės Kolumbijos ir Argentinos folklorinių dainų dainininkė Adriana Jocytė ir kiti. Pastaroji dalyvavo tarptautiniame gražuolių konkurse, atstovaudama Argentinai. Šis konkursas įvyko spalio 25 d. ketvirtoje Venevizion televizijos stotyje Karake, Amador Bendayan Schow programoje "Sabado sensacional" (Sensaciniškas šeštadienis). Siame konkurse Adriana Jocytė buvo išrinkta pirmąja finaliste.

Kun. A. Perkumas pamoksle prisiminė visus mūsų kolonijos mirusius tautiečius. Atskirai prisiminė ilgametę mūsų kolonijos gyventoją visų mylimą Teofilę Deveikię, kurių išmokslintų vaikų motina, kuri garsėjo savo tiesiu charakteriu ir sveika galvosena. Daugelis mūsų tautiečių kreipdavosi į ją. Sulaukusi gilios senatvės, neprarado atminties, prisimindavo išgyventus įvykius prieš I D. karą, taigi praleistuos metus numylėtoje Ukmėrgėje, susitikimus su Lietuvos prezidentu Antanu Smetona ir kitais mūsų tautos vadovais.

Po pamaldų Karako apylinkės pirmininkas pranešė, kad jaunimas yra paruošęs trumpą programą su atvažiausia iš Argentinos viešnia Adriana Jocyte.

Gediminas Orentas, senienų meno galerijos savininkas, padovanojo Adrianai Jocytei vertingą prieškolombinių laikų vėrinį. Į Vėlinių pamaldas ir meninę programą atsilankė apie 70 asmenų.

MYLIMAI MAMYTEI

A + A

EUGENIJAI STAŠKEVIČIENEI

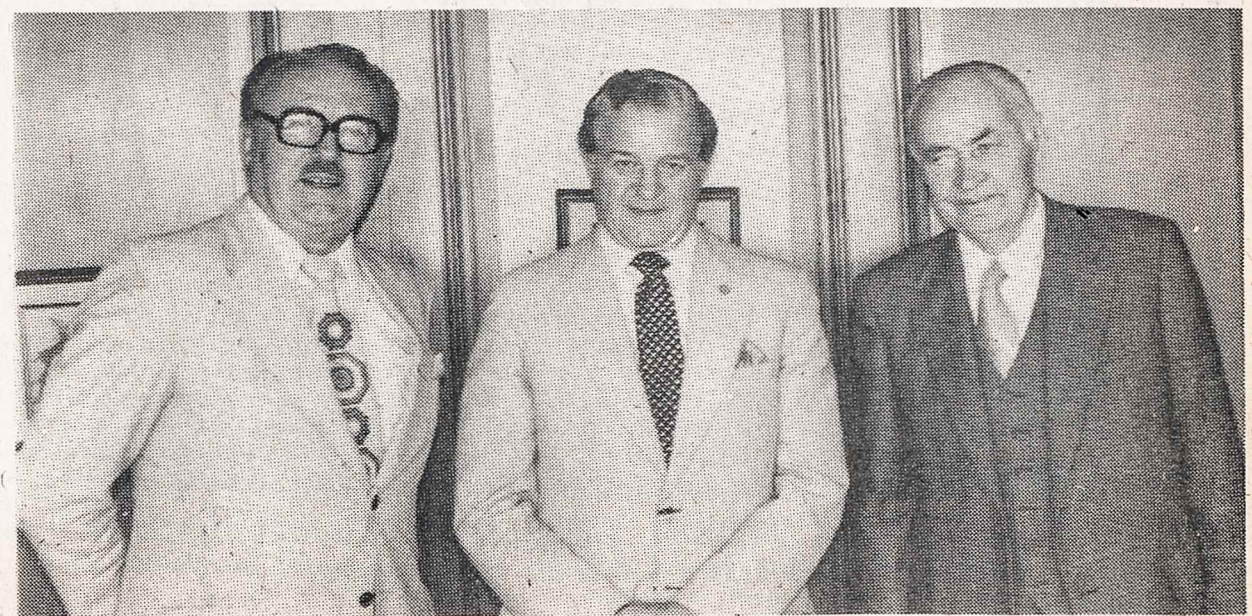
mirus,

mūsų dvasios vadą kunigą kleboną JONĄ STAŠKE-

VIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame —

KLK Moterų Draugijos

Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

Otavoje K. W. Robinsono pasiūlymu sudaryta baltiečių-parlamentarų draugystės grupė. Iš kairės: buvęs KLB pirm. J. R. SIMANAVICIUS, parlamento narys KENNETH W. ROBINSON (Toronto-Lakeshore), gen. Lietuvos konsulas dr. J. ZMUIDZINAS, susitikę baltiečių vakare

Nuotr. J. V. Danio

Toronto ir Otavos universitetų studentai demonstruoja prie Kanados parlamento rūmų Otavoje, reikalaujanti griežtos linijos Madrido konferencijoje

Dėmesio, jaunime!

Studentai ir moksleiviai surengė demonstraciją

Moksleivių ir studentų balsai buvo išgirsti prie Kanados parlamento rūmų Otavoje š. m. lapkričio 7 dienos popietėje. Susirinkę lietuviai, latviai, ukrainiečiai, vengrai ir žydai studentai bei keli moksleiviai protestavo prieš sovietinę vergiją ryšium su Madrido konferencija. Maždaug 70 studentų autobusais atvyko iš Toronto, be to, prisidėjo keli vietiniai Otavos ukrainiečiai studentai iš Carletono universiteto.

Studentų organizacija, kuri sugalvojo šią protesto demonstraciją, buvo Toronto universiteto naujai susidariusi grupė "The Canadian Coalition for the Promotion of the Helsinki Accord (CCPHA)". Rengėjų komitetas buvo sudarytas iš atstovų etninių grupių, kurios sutiko dalyvauti demonstracijoje.

Ketvirtadienį, t. y. demonstracijos išvakarėse, komiteto pirmininkas Greg Hamara (ukrainietis) su Michael Maryn (ukrainietis), Rita Rudaityte ir Danute Skukauskaitė nuvyko į Otavą pasimatyti su parlamento nariais Bud Bradley, Louis Duclos ir senatoriumi Paul Yuzik. Taip pat komiteto atstovams pasisekė pasimatyti ir su min. pirmininku P. E. Trudeau, min. MacEachen, Monro, Flora MacDonald ir Hnatyshin. Šie asmenys buvo labai nustebę, kad universiteto studentai kelia žmogaus teisių klausimus ir taip pat rūpinasi Kanados valdžios laikysena Madrido konferencijoje. Jie ypač stebėjosi, kad tiek daug dalyvių iš įvairių etninių grupių užsimojo paremti šį svarbų projektą. Tai bene pirmas kartas, kad buvo sudaryta tokia bendra demonstracija.

Kur buvo lietuvių jaunimas?

Entuziastiškai kalbame apie žmogaus teises, bet kai reikia organizuoti ir aktyviai veikti, kur visi pradingsta? Tai dažnai pasikartojantis dalykas.

Taip įvyko ir rengiant demonstraciją 1980 m. lapkričio 7 d. Ji buvo plačiai skelbiama, bet dalyvavo tik 20 lietuvių. Buvo išsiuntinėti pranešimai jaunimui, idėti skelbimai "Tėviškės Žiburiuose", išskubinti plakatai Lietuvių Namuose ir abiejose parapijose. Buvo piešiami plakatai 3 vakarus, paskambinta daugeliui jaunuolių prašant padėti šiam darbe, bet pasisekė tik keturiems žmonėms rasti laiko ir padaryti per 60 plakatų. Kur visi kiti? Nejaugi nėra daugiau jaunimo, kuris galėtų paaukoti nors valandėlę labai svarbiam žmogaus teisių reikalui?

Danutė Skukauskaitė

Jūratė Uleckaitė

Studentų surengtoje demonstracijoje Otavoje prieš žmogaus ir tautos teisių pažeidimus Sov. Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose. Plakatą išklusė — JÜRATĖ ULECKAITĖ

Ką man reiškia religija?

Studentų ateitininkų surengtos rekolekcijos

Š. m. spalio 3-5 d. d. įvyko Toronto lietuvių studentų ateitininkų surengtos rekolekcijos jaunimui Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje. Jų vedėjais buvo kun. A. Saulaitis, SJ, iš Čikagos ir seselė Ignė. Nors tą savaitgalį pasitaikė šaltas ir lietingas oras, bet nuotaika buvo gera. Seselė Ignė sugalvojo rekolekcijom tinkamą dainą: "Raindrops keep falling on my head" pakeitė į "God's grace keeps falling on our heads".

Pirmas vakaras

Visiem penktadienio vakare vėlai susirinkus, rekolekcijos prasidėjo 11:30 v. v. Anksčiau atvykusieji salės dydį sumažino, piešdami plakatus tema "Ką man reiškia religija?". Visiem susirinkus ir virtuvę, seselė Ignė pradėjo aiškinti apie žmogaus religinį ir psichologinį brendimą. Suskirstė mus į mažas grupes, kuriose nagrinėjome įvairių žmonių tikybinės problemas. Po grupelių diskusijų įvyko jų pasisakymai ir visų bendros diskusijos. Po trumpos pertraukos susirinkome didžiojo salę (apsi- vėlė meginiais, slidinėjimo švarkais ir apsišautę anklodėmis) pažiūrėti seselės Ignės atvežtų skaidrių. Rūtai ir jos talkininkams paruošus pietus, skaniai pavagėm. Nustebinom Rūtą su tortu jos 20-tojo gimtadienio proga.

Šeštadienio popietėje susirinkome nuostabių atsitikimų mūsų gyvenime, t. y. kaip Dievas yra mums apsirėišęs. Po diskusijų sekė susikaupimo vakaras — pasiruošimas Eucharistijai (Komunijai). Vieni ėjo išpažinties, kiti diskutavo su sesele Ignė. Išpažintims užtruko ilgiau, negu buvo numatyta, rinkomės vakarieni.

Kadangi jau buvo vėlyvas vakaras ir išpažintys dar nebuvo baigtos, seselė Ignė rodė skaidrės apie Sv. Raštą — "The Gospel". Buvo nutarta, kad išpažintys bus baigtos sekmadienį. Dieną baigėme Mišiomis.

Pirmoje Mišių dalyje meldėmės už Romą Grigą, Toronto lietuvių studentų ateitininkų išrinktą Lietuvos kalinį, ir visus kitus kalinius kurie, kaip ir Romas, kenčia kalėjimose arba psichiatrinėse ligoninėse. Šis trumpos, bet įspūdingas susikaupimas įvyko lauke, prie Lietuvos žemėlapiu. Susirinkę ir virtuvę pradėjome antrą Mišių dalį. Kun. A. Saulaitis, užsidedęs žvakę, paaikšino kaip per krikštą uždegamą žvakę ir duos.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kanadoje

Vasario 16 proga KLJS pirmininkė Laima Beržinytė lankėsi V. Kanadoje. Patirta, kad jaunimas susidomėjęs kultūrine, bet ne politine veikla. Laukia daugiau vasaros stovyklų, kurios praeina su dideliu pasisekimu. Tartasi organizacinio darbo klausimais ryšium su 1983 m. numatytu Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu. Pavašarį su dideliu pasisekimu įvyko Jaunimo Sąjungos tarybos rinkimai. Pirmą kartą buvo jaučiamas didelis susidomėjimas rinkimais Vakarų Kanados jaunimo tarpe. Dauguma tarybos narių — 18-20 m. amžiaus. KLJS stengsis, kad tarybos nariai jaustų didesnę atsakomybę už veiklą savo kolonijose.

PLJS valdybą sudaro: pirm.

Gabija

Demonstravome Kanados sostinėje

Dalyvavo įvairių tautybių studentai, jų tarpe ir lietuviai

Spalio mėnesio pabaigoje Kanados užsienio reikalų min. Mark MacGuiganas pasakė Winnipege, kad Madrido konferencijoje žmogaus ir tautos klausimai nebus stipriai ginami Kanados delegacijos. Tai išgirde, daugiakultūrių grupių studentai susirinkom posėdžio ir sutarė, kad Sovietų Sąjungai ir jos satelitai Europoje nesilaiko žmogaus teisių. Kanada yra viena tų valstybių, kuri pasirašė Helsinkio Akta 1975 m. Mūsų nusistatymas buvo, kad Kanados vyriausybė Madrido konferencijoje stipriai žmogaus ir tautų teises.

"The Canadian Coalition to Promote the Helsinki Accords" sudarė sekančios grupės: Kanadiečių komitetas politiniams sovietų kaliniams ginti, latvių, lietuvių, žydų, ukrainiečių ir vengrų studentų klubai.

Lapkričio 7 d. mes nutarėme suruošti demonstraciją Otavoje prie parlamento rūmų ir sovietų ambasados.

Mūsų delegacija

Lapkričio 6 d. sudaryta delegacija iš "Canadian Coalition to Promote the Helsinki Accords". Jon įėjo ukrainiečiai iš Toronto Michael Maryn ir Gregory Hamara, ukrainietis iš Otavos Michael Bociurkiw ir lietuvaite iš Toronto Rita Rudaitytė. Prieš šios delegacijos pasirodymą ir Dana Skukauskaitė kaip fotografė. Lapkričio 6 d. ankštų rytą šį delegaciją susitiko su konservatorium Bud Bradley, M.P. Jis buvo narys paruošiamosios komisijos, nustatančios Kanados laikyseną Madrido konferencijoje. Jis pasakė mums idomų faktą, kad Kanados valdžia jau rugpjūčio mėnesį tuo klausimu buvo padariusi sprendimą dar prieš paruošiamosios komisijos pasisakymą, prieš Vlado Sakalio pasikalbėjimus su valdžios žmonėmis. B. Bradley nuomone, Kanados valdžia daugiau rūpinasi mokslo ir ekonomijos reikalais negu žmogaus teisėmis. Jis irgi pabrėžė faktą, kad sovietams yra dešimt kartų labiau reikalinga prekyba su Kanada, negu Kanadai su sovietais.

Pas liberalų atstovą

Turėjome progos pasikalbėti ir su Louis Duclos, liberalų atstovu, kuris yra užsienio reikalų min. M. MacGuigano parlamentinis sekretorius. Mes jį paklausėm, ar tiesa, kad Kanados valdžia savo poziciją jau buvo nusprendusi prieš paruošiamosios komisijos pasisakymą. Duclos sakė, kad netiesa. Pabrėžė, jog Kanada dar nėra nustačiusi savo laikysenos Madride. Mes prašėme, kad valdžia stipriai gintų žmogaus teises, tačiau jis sakė, kad "silent diplomacy" yra geriausia. Be to, pareiškė, jog per konferenciją Belgrade žmogaus teisės nebuvo užtenkamai svarstomos. Šį kartą Kanada prašys, kad mokslas, technologija, ekonomija ir žmogaus teisės būtų pakankamai ilgai svarstomos. Kanada esą reikalauja, kad šį kartą žmogaus tei-

sės būtų svarstomos kalbant apie pavergtus kraštus, Helsinkio grupes ir Afganistano okupaciją.

Kiti susitikimai

Turėjome progos pasikalbėti su senatoriumi P. Yuzik, ukrainiečių kilmės, kuris dalyvavo Belgrado konferencijoje ir yra žinomas kaip tautų ir žmogaus teisių gynėjas. Jis pareiškė, jog sovietai yra labai gudrūs ir nenori kalbėti apie žmogaus teises. Jiems rūpi tik mokslo, technologijos ir ekonomijos reikalai. Bet vakarų vyriausybės reikalauja, kad sovietai kalbėtų ir apie žmogaus teises, jei ne, tai Kanada nekalbės apie ekonominius, mokslinius ir technologinius reikalus.

Parlamento rūmuose mums teko trumpai pasikalbėti su daugeliu parlamento atstovų ir jiems perduoti mūsų parengtą raštą. Taip pat turėjome progos susitikti ministerių pirmininką Pierre E. Trudeau, kuris priėmė mūsų raštą, žadėjo jį perskaityti ir pasvarstyti mūsų nuomones. Tą raštą įteikėme ir konservatorei Florai MacDonald, liberalams ministeriams Jean Cretien, Marc Lalonde ir kitiems. Visi maloniai priėmė ir labai nustebę, kad studentai rūpinasi tuo reikalu.

Penktadienio rytą mūsų delegacijos nariai pasirodė televizijos programoje "Canada AM". Kalbėjome apie mūsų demonstraciją. Mes išaiškinome savo pažiūras apie Helsinkio aktą ir Madrido konferenciją.

Demonstracija prie parlamento

Torontiečiai studentai penktadienio rytą autobusais išvyko Otavon ir joje atsirado apie 12 v. Pradėjome demonstraciją. Visi vienbalsiai reikalavom, kad Kanados valdžia stipriai gintų žmogaus teises Madrido konferencijoje. Studentai nešė plakatus "Helsinki '75 — Read what you sign", "Uphold Basket III", "Canada has been silent long enough".

Demonstracijos metu prie parlamento rūmų kalbėjo High Park-Parkdale atstovas Jesse Flis, kuris buvo paruošiamosios Madrido komisijos narys. Jis sakė, kad Kanados delegacija Madride stipriai gins žmogaus teises. Studentai pradėjo šaukti "Deliver what you promise!" Flis kartojo, kad Kanada tikrai stipriai gina žmogaus ir tautų teises.

Kalbėjo ir Pauline Jewitt, NDP partijos narė, dirbusi toje pačioje komisijoje, kaip ir Flis. Ji sakė sutinkanti su mumis, jog žmogaus teisių gynimas pasaulyje yra labai svarbus dalykas.

Senatorius Yuzik, kuris mūsų delegaciją priėmė dieną prieš tai, irgi kalbėjo apie svarbų ginti žmogaus teises.

Turbūt geriausia žinia atėjo iš konservatoriaus Fred King. Jis perskaitė "motion put forward in the House or Commons by Fred King, which officially recognizes that dissent exists

in the Soviet and East European nations". Šis pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas.

I sovietų ambasadą

Pasibaigus kalboms, demonstrantai pradėjo žygiuoti sovietų ambasados link. Jie ėjo Rideau gatve su plakatais, dalino brošiūras tiems, kurie domėjosi mūsų demonstracija.

Už pusės valandos jau buvome prie sovietų ambasados ir visi pradėjome šaukti "Free Petkus", "Free Sakharov" ir t.t.

Vienas drąsus jaunuolis paspaudė skambutį ir įėjo į sovietų ambasadą. Po kelių minučių jis grįžo. Vėliau jis papasakojo, kad ambasadoje jį pasitiko vienas žmogus ir atsispažė, jog nėra oficialaus žmogaus, kuris galėtų kalbėti (jis buvo išvažiavęs, nes buvo Rusijos revoliucijos sukaktis — lapkričio 7). Tas jaunuolis paliko mūsų raštą sovietų ambasadoje ir paprašė, kad jį perduotų oficialiam žmogui, kai jis sugrįš.

Dar valandą pabuvome prie sovietų ambasados. Autobusas nuvežė į ukrainiečių namus Otavoje. Čia pasikalbėjome apie sėkmingą demonstraciją, valgydami Kentukio višieną. Pasištinę pradėjome skirstytis į namus.

Pastabos

Lietuvių jaunimas turi būti geriau informuotas apie žmogaus teises, Helsinkio aktą, Belgrado ir Madrido konferencijas. Gana lengva susitikti su parlamentariais, jei iš anksto paskambini ir paprašai keletą minučių pasikalbėti. Manoma, kad labai sunku susitikti su valdžios vadais, bet tai nėra tiesa. Yra labai svarbu pareikšti savo nuomones valdžiai. Parlamento žmonėms buvo labai idomu, kad jaunuoliai domisi Helsinkio aktu. Jie žino, kad studentai yra ateiti. Jiems svarbu sužinoti ką jie galvoja. R. R.

Žvilgsnis į planus ir darbus

Iš Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos gyvenimo

Pateikiame skaitytojams trumpą apžvalgą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybos atliktų darbų praėjusių trijų mėnesių laikotarpyje.

Politinė veikla

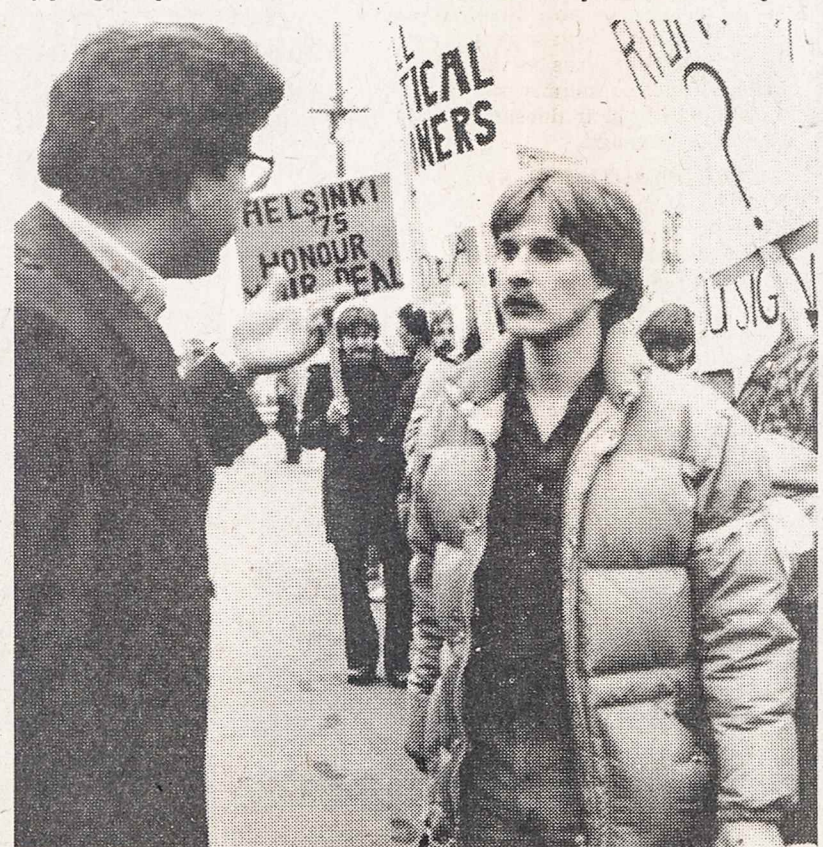
PLJS politinei veiklai vadovauja Gintė Damušytė. Numatyta išleisti prie PLJS žiniaraščio politinį priedą bent šešis kartus į metus, kad jaunimas daugiau susipažintų su opiais politiniais klausimais ir gautų idėjų savo krašto veiklai. Ruošiamasi įteikti baltiečių me-

morandumą apie V. Sakalį vyriausybės ir išskirti Julius Sasnausko bylą viešumon. Svarstyta galimybė liuanistinėm mokyklom globoti po vieną mokinį Lietuvoje. Planuojama pradėti peticijų siuntimą Vokietijos valdžiai, kad atšauktų Molotovo-Ribbentropo sutartį. PLJS valdyba paskyrė \$1,000 iš savo išdo Vašingtono demonstrantų fondui. Demonstrantai (jų tarpe Simas Kudirka ir kun. K. Pugevičius, JAV ir PLJS jaunimo sąjungų pareigūnai) buvo sumiti už demonstraciją prie sovietų ambasdos Vašingtone. Jiems iškelta byla. Planuojama išleisti iš Lietuvos po- grindžio gaunamas "Aušra" ir "Alma Mater", kad būtų galima jaunimui išsiuntinėti į lituanistines mokyklas.

Vita Musonytė, PLJS sekretorė, atstovavo PLJS valdybai Toronte įvykusioje Laisvės Olimpiadoje. Pasak jos, olimpiada praėjo su dideliu pasisekimu. Ypač daug buvo lietuvių žiūrovų, nepaisant to, kad daug jų buvo tuo pačiu metu išvykę į Čikagoje įvykstančią tautinių šokių šventę.

Kultūrinė ir visuomeninė veikla

Šiai sričiai vadovauja Linas Rimkus. PLJS valdyba ruošia liuanistinį konkursą 16-21 m., 22-27 m. ir 28-35 m. jaunimui. Konkurso sritys — poezija ir beletristika vaikams. Gali būti vertimai, originali kūryba, karikatūros. Konkurso terminas: 1981 m. rudenį, kad būtų galima premijas laimėtojams įteikti per mokslo ir kūrybos simpoziumą, kuris įvyks Čikagoje. Šiuo metu sudaroma vertintojų

Toronto universiteto studentų organizacijos "The Canadian Coalition for the Promotion of the Helsinki Accords" surengtoje demonstracijoje Otavoje. Dešinėje — pirm. GREG HAMARA

Nuotr. D. Skukauskaitės

Premijos rašančiam jaunimui

Vertinant kūrybines "Ateities" jaunimo pastangas

Spalio 18 d. Čikagos Jaunimo Centre įvyko "Ateities" žurnalo jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilės. Jas pradėjo "Ateities" žurnalo vyr. redaktorius kun. dr. Kęstutis Trimakas, tardamas: "Bundantiems priklauso auštąs rytas. Drąsiems — bekrastis pasaulis. Kuriančią — nesibaigianti ateitis. . . Džiaugiamės kūrybinėmis jaunųjų pastangomis, žavimės, kad jie bunda. Džiaugiamės jų drąsa. Viliamės, kad jie didesniu ar mažesniu inu dės naujus ateities pamatus — tautai, žmoniui, Kristaus karalystei. . ."

Siemet duosnų pavieniai asmenys ir kaikiurie ateitininkų vienetai suaukojo per \$1000 konkurso premijoms. Pirmosioms premijoms buvo paskirta po \$50, antrosioms — \$20. Kitiems autoriams buvo padovota 1981 "Ateities" prenumerata.

19-30 m. amžiaus jaunimo grupėje

Įvairių straipsnių bei rašinių srityje buvo paskirtos keturios pirmosios premijos: Petriui V. Kisieliui iš Cicero — už analitinį IV jaunimo kongreso reportazą; Vitai Musonytei iš Cicero — už sociologinę jaunimo anketos studiją; Marijai Elvitei-Hauser iš Lexingtono, Mass. — už knygos recenziją, dr. Linui Sidriui iš Čikagos — už aktualios temos straipsnį. Beletristikoje pirmoji premija teko Dainai Markelytei iš Cicero, antroji — Vilijai Dėdinaitei iš Bronx, N. Y.; atžymėjimai — Lionei Bradūnaitei, Vilijui Dundzilai ir Tadui A. Klimui. Jonas Kuprys iš Cicero gavo pirmąją premiją už veiklos fotografijas ir pasidalino pirmąją ir antrąją premijas su Romu Kuhnui iš V. Vokietijos už menines fotografijas. Antroji premija už veiklos fotografijas paskirta Vitai Kuprytei iš Cicero. Už veiklos aprašymą pirmoji premija — Ritai Neverauskaitei iš Sterling Heights, Mich., antroji premija — Kristinai Veselkaitei iš Detroito, o atžymėjimas — Andriui Kazlauskui iš Euclid, Ohio. Poroizijos premija paskirta Ritai Girdauskaitei iš Toronto, Kanados.

Moksleivių grupėje

Beletristikoje pirmąją premiją vertai laimėjo Linas Palubinskas iš Kalifornijos, šiuo me-

tu pradėjęs studijuoti Čikagoje. Rima Valiulytė gavo pirmąją premiją už lakias savo iliustracijas, antroji premija teko Rimui Lukošui iš Čikagos. Ritai Bureikaitei iš Glendale, Calif., paskirta pirmoji premija už veiklos aprašymus, o Dainai Kamantaitei iš Darien, Ill., — už rašinį. Pirmąją poezijos premiją laimėjo Lina Palubinskaitė iš Klevelando, o antrąją — Lora Vasiliauskaitė iš Glen Ellyn, Ill. Už meno nuotraukas pirmoji premija teko 8 metų amžiaus Dailei Grigaitytei iš Northbrook, Ill., antroji — Liudui Venclovai iš Deerfield, Ill., o atžymėjimas — Linai Grigaitytei iš Northbrook, Ill. Ritai Musonytei iš Oak Lawn, Ill., paskirta pirmoji premija už veiklos nuotraukas, o atžymėjimas — Linui Vyšnioniui iš Willowick, Ohio.

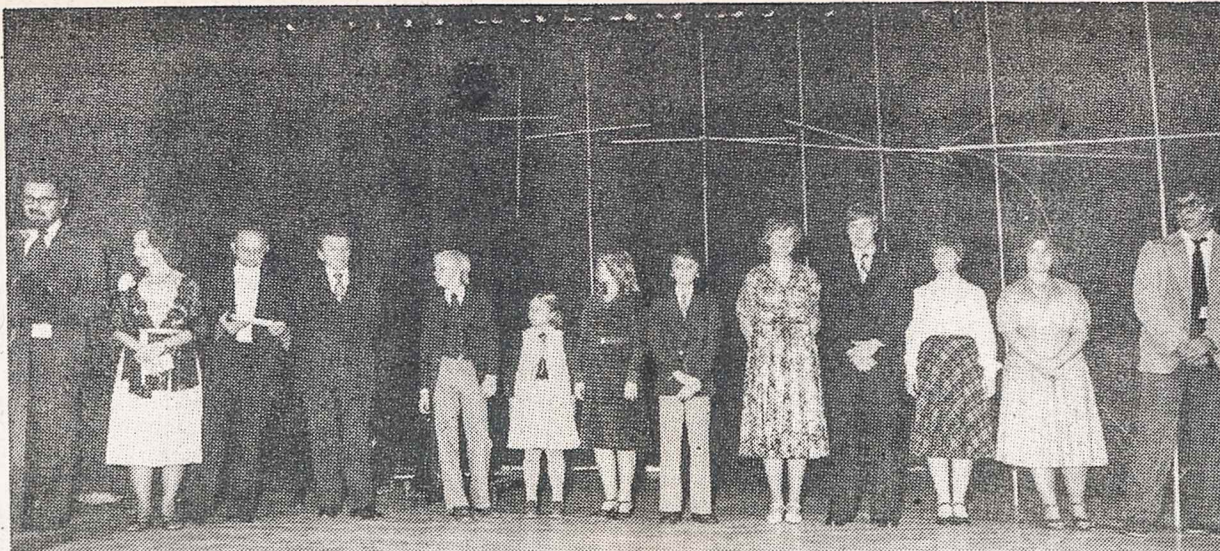
Sveikinimas ir padėka

Mecenatų vardu laimėtojus pasveikino dr. Albina Prunskienė: "Sveikinu premijas laimėjusius laureatus, kurie savo talentus taip gražiai atskleidė, kad tapo pirmuolais. Sveikinu "Ateities" redakciją, kuri ne vien žurnalą kelia į augštumas, bet ir mūsų gabų jaunimą. . ."

Premijas laimėjusiųjų vardu žodį tarė Linas Palubinskas. Pažėręs šių laikų komunikacijos priemonių perleklių, bet tikro žmogaus supratimo stoka, jis tarė: "Šiandien pažymime mažą, bet vis stiprėjančią atsparą prieš komunikacijos ir supratimo puvią. Paminime rašinius, eiles, fotografijas, kurie visus paliečia bendra nuotaika, bendra mintimi, bendru pergyvenimu. Zvelgiame į žurnalą, kuris jungia visus bendruose užmojuose. . . Padėka priklauso tiems, kurie supranta ir bando stiprinti tuos ryšius, kurie išauga iš lietuviškos kūrybos".

Ši "Ateities" vakarą surengė Vyto Solliūno, Sendorių Ateitininkų Sąjungos pirmininko, vadovaujamas komitetas.

Sekantieji metai yra suaktyvina "Ateities" žurnalo metai. "Ateities" jaunimo konkurso premijoms kun. dr. Juozas Prunskis jau pažadėjo \$1000. Kiti yra taip pat pažadėję ar jau ir paaukoję. Sekančių metų konkurso premijoms jau yra \$1770. K. T.

"Ateities" žurnalo jaunimo konkurso premijų įteikimas 1980 m. spalio 18 d. Jaunimo Centre Čikagoje. Iš kairės: red. dr. A. Liulevičius, red. A. Zailskaitė, vyr. red. kun. dr. K. Trimakas, administratorius J. Polikaitis ir moksleivių premijų bei atžymėjimų laimėtojai

Lietuvių jaunimo vienetai Kanadoje

Yra daug lietuviškų organizacijų išeivijoje, kur jaunuolis, norėdamas išlaikyti lietuvių kalbą ir kultūrą, gali prisidėti prie lietuvių ugdymo. Kanadoje Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tikslas yra jungti lietuvių kilmės jaunimą, rūpintis bendros jaunimo veiklos planavimu. Be to, veikia ateitininkai, skautai, studentų klubai, sporto klubai, tautinių šokių vienetai ir t. t.

Vienas KLJS uždavinys buvo supažindinti Kanados jaunimą su IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso nutarimais. KLJS įvairiose miestuose surengė vakarus, kur IV PLJK nutarimai buvo paaiškinti. KLJS atstovavo lietuvių jaunimui politinėje, visuomeninėje ir kultūrinėje veikloje. Demonstracijos buvo surengtos protestuojant prieš Čėsūno pagrobimą ir Afganistano užpuolimą.

KLJS palaiko ryšius su Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, Kanados Lietuvių Bendruomene ir Pasaulio Lietuvių Bendruomene. Kai iš Urugvajaus ir Argentinos atvažiavo jaunimas Kanadon, KLJS suorganizavo nakvynes, suruošė susipažinimo vakarą su Kanados lietuvių jaunimu, parūpino vyno ir sūrio vaišes, nuvedė svečius į "disco".

Kai Kolumbijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Kęstutis Slotkus atvažiavo, KLJS suruošė susipažinimo vakarą, kuriame svečias galėjo pabendrauti su Kanados lietuvių jaunimu.

KLJS rūpinasi jaunimu visoje Kanadoje — buvo surengta Vakarų Kanados stovykla, kuri labai sėkmingai praėjo. Kita Vakarų Kanados stovykla yra ruošama Albertoje.

Jaunimo veikla Toronte yra gana stipri, nes yra daug lietuviškų organizacijų. Jaunuolis gali susirasti organizaciją, kuri jam tinka. Jeigu jaunuolis domisi KLJS, gali paskambinti pirmininkei Laimai Beržinytei. Jeigu jam patinka šokti, gali dalyvauti "Atžalyne" arba "Gintare". Abi šokių grupės daug keliauja. "Gintaras" 1980 m. vasarą atstovavo Kanadai tarptautiniame festivalyje Prancūzijoje. "Atžalynas" ateinančią vasarą važiuoja Italijon.

"Vasaros garsai" — Vida Dovidaitė, Aida Dovidaitė ir Aldona Biskytė dainuoja parenkuose. Jei kam patinka dainuoti, "Gintaro" vienetas turi dainų grupę.

Sporto klubai "Vytis" ir "Aušra" sudaro sąlygas jaunuoliams, kurie domisi sportu, pabendrauti lietuviškoje atmosferoje.

Lietuvių Namų jaunimo būrelis rengia filmų vakarus, išvykas, šokių ir pan.

Universiteto ir kolegijų studentams Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas duoda puikią progą susitikti su studijuojančiu lietuvišku jaunimu.

Ideologinės organizacijos — skautai ir ateitininkai gana stipriai veikia. Abi apima didelę dalį Toronto lietuvių jaunimo. Stepo Kairio Muzikinis Vienetas priima jaunuolius, kurie domisi muzika.

Siemet 200 mokinių eina į Maironio mokyklą. Joje yra klasė vaikams, nemokantiems lietuvių kalbos. Veikia ir kursai — lituanistinis seminaras. A. Rinkūnas yra kursų vedėjas. Jame yra XI, XII ir XIII skyriai ir klasė lietuvių kalbos nemokantiems.

Jei yra jaunuolių, kurie domisi teatru, gali jungtis į lietuvišką teatro grupę "Aitvaras".

Hamiltono jaunuoliai irgi gana stipriai veikia. Vyskupo Valančiaus šeštadieninė mokykla turi apie 40 vaikų, kurie mokosi lietuvių kalbos.

"Gyvataras", vadovaujamas G. Breichmanienės, yra gausus vienetas, apimantis didelę dalį jaunimo. Jei kuri lietuvių nori dainuoti, gali jungtis į mergaičių chorą "Aidas", diriguojamą muziko Jono Govėdo.

McMaster universitete yra lietuviška radijo programa, vadovaujama Edvardo Stungevičiaus. Jo padėjėjai yra Aušra

Pleinytė, Ed. Labuckas, Dalia Pajarskaitė ir Antanas Rašys.

"Aukuro" teatro grupė Hamiltone prašo, kad kuo daugiau jaunimo prisidėtų. Hamiltone ateitininkai ir skautai uoliai dirba.

Mažose kolonijose lietuviškas jaunimas irgi yra veiklus. Guelpho universitete lietuvių studentų klubo tikslas yra jungti lietuvių kilmės jaunimą. Londone gražiai veikia skautai, šokių grupė "Baltija". Rodney ir Delhi jaunimo veikla nyksta. Aktyvūs jaunuoliai išvyko į kitas vietas.

Winipege yra jaunių (7-12 metų amžiaus) šokių grupė. KLJS ten yra vienintelė organizacija, kuri stegiasi jungti visą jaunimą.

Kalgario mieste Veronika Krasauskaitė, Joana Barutaitė, Audronė Salkauskaitė ir Anita Salkauskaitė sudarė mergaičių vienetą, kuris planuoja dainuoti tautinių švenčių iškilmėse.

Edmontone Angelė Augytė moko šokių grupę, kuri drauge su latviais išmoka lietuviškų ir latviškų šokių. KLJS tenai irgi turi daug įtakos.

Šitam straipsnyje nevisos jaunimo organizacijos Kanadoje buvo paminėtos, nes negalėjau su visom susisiekti. Kviečiame jaunimo organizacijas rašyti apie savo veiklą. "Jaunimo žiburiai" mielai spausdins.

Rita Rudaitytė

Naujas lietuvių kelionių biuras

Simon's Travel Service

kviečia keliauti kartu!

Šv. Kalėdos ir Nauji Metai su giminėm.
Vilnius-Ryga 1980 m. gruodžio 22 d. iki 1981 sausio 5 d.

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus išvykimams vizitui. Sudaromos individualios ir grupinės kelionės į visas pasaulio šalis pagal pageidaujama maršrutą bei datą. Smulkesnių informacijų teirantis: **tel. (416) 537-3060 arba 532-8772**

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Simon's TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKIEVIČUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Lietuvių jaunimo veikėjai, posėdžiavę Hamiltono Kanados Lietuvių Dienų progą. Iš kairės pirmoje eilėje: SAULIUS ČYVAS — PLJS vicepirmin., LAIMA BERŽINYTE — KLJS pirm., VIRGUS VOLERTAS — JAV LJS pirm.; antroje eilėje kanadičiai: JURGIS VALAITIS, RŪTA GIRDAUSKAITE, LINAS ČEPAS, ZITA BERSNAITE, ALGIS SEŠKUS, GRAZINA IGNAITYTĖ

Nuotr. A. Šeškaus

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame palydėjusiems
a.a. VINČĄ LAPINSKĄ
į amžiną atilsį:

evangelikų liuteronų parapijos klebonui kunigui A. Žilinskiui, Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kunigui J. Staškui, P. O. Vižauskams, J. Giruliui, P. M. Pivoriūnams ir visiems laidotuvių dalyviams.

Dėkojame šeiminei E. Juknienei, karsto nešėjams, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir visiems kuo nors prisidėjusiems prie laidotuvių.

Jūsų visų sužadėjta bei parama liks mums neužmirštama.

Marta Lapinskienė ir vaikai

Padėka palydėjus į amžiną poilsį

Mirus 1980 m. liepos 30 d. mylimai žmonai,
motinai, močiutei ir seseriai
a.a. Gražinai Daukšienei,

reiškiame nuoširdų dėkingumą giminiams, draugams, pažįstamiems, lankiusiems ją sunkios ligos metu ligoninėje, pagerbusiems ją laidotuvių namuose, dalyvavusiems Aušros Vartų šventovėje gedulingų šv. Mišių atnašavime, atsisveikinusiems su velione prie jos naujai supulto kapo.

Ypač esame dėkingi klebonui kun. J. Kubiliui, SJ, už priešmirtinius sakramentus ir palaiminimą ligoninėje, už gedulingų šv. Mišių atnašavimą, už atsisveikinimo žodžius, taip giliai išgyventus šeimos ir visų dalyvių.

Nuoširdžiai dėkojame Lietuvos diplomato šefui ministeriui Stasiui Lozoraičiui už jautrius užuojautos žodžius, generaliniam konsulai dr. J. Žmuidzinui su ponio atvykusiems į laidotuves, KLK Moterų draugijos Montrealio skyriui, "Samogitia" korporantėms, montrealiečiams, aukojusiems jos atminimui Kanados Lietuvių Fondui, užprašiusiems šv. Mišias už jos vėlę, gausiai dalyvavusiems laidotuvėse, atsiuntusiems taip daug gėlių prie jos karsto, pareikšiusiems užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Taip pat dėkojame velionės dėdinei Bronei Čiunkienei su dukterimi Aldona, atvykusioms iš Detroito, Mich.

Amžiną atilsį duok jai Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jai šviečia.

Stasys Daukša
Duktė Marija Girdzienė su vyru
Sūnus Saulius su žmona Lucette,
su anūkais Rasa ir Emanueliu
Sesuo Dana Smilgevičienė su vyru ir šeima

PADĖKA

Mūsų mylima ir neužmirštama mamytė,
senelė ir prosenelė

**A+A
ELENA NAVIKĖNIENĖ**

staiga ir netikėtai 1980 m. spalio 12 dieną iškeliavo
į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai padėką reiškiame: Šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. dr. F. Jucevičiui, Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Kubiliui, SJ, kun. St. Kulbiui, SJ, už atnašavimą šv. Mišių, seselei Juditai už Rožinį koplyčioje, mielai Onutei Pluškonienei už giesmes šv. Mišių metu, atsisveikinimo žodžius kun. dr. F. Jucevičiui, M. Jonynienei, D. Staškevičienei, J. Adomoniui.

Gili mūsų padėka giminėms, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą mūsų didelio skausmo valandoje, už gausų lankymą velionės koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už paaukotas šv. Mišias, gėles ir gausias aukas Kanados Lietuvių Fondui velionės vardu.

Nuoširdi padėka KLK Moterų Draugijos Montrealio skyriaus narėms už paruoštus paskutinius pusryčius. Liekame visuomet dėkingi už Jūsų nuoširdumą šioje skaudžioje valandoje. Jis liks mums neužmirštas.

Giliai nuliūdę: duklė G. Kudžmienė
sūnus, mairi
anūkai ir proanūkiai

PADĖKA

A. a. Stasys Liudinskas.

Praeitin nuslinko laidotuvių diena, tačiau tebegyvename jo sunkios mirties liūdesiu.

Reiškiam didžiąjį nuoširdų ačiū visiems dalyvavusiems velionės laidotuvėse bei išreiškiame jam paskutinę pagarbą.

Dėkojame klebonui kun. L. Kemešiui, kun. dr. J. Gutauskui už koncelebracines Mišias, lankymą ligoninėje, už paskutinius religinius patarnavimus, kun. dr. J. Gutauskui už maldas laidotuvių namuose, pamokslą šventovėje ir tartą paskutinį žodį kapuose. Nuoširdus ačiū Šv. Kazimiero parapijos chorui, giedojusiam Mišių metu, p-lei N. Vytaitei — už vargonavimą. Ačiū karsto nešėjams už paskutinį patarnavimą. Nuoširdus ačiū DLK Gedimino šaulių kuopos pirmininkui St. Jakubickui už tartą jautrų atsisveikinimo žodį kapuose. Nuoširdus ačiū KLK Moterų Draugijos Delhi skyriaus vardu kalbėjusiai sesei J. Žiogienei už tartą atsisveikinimo žodį kapuose.

Dėkojame visiems, aukojusiems šv. Mišioms už jo vėlę, taipgi aukojusiems spaudai ir kitom organizacijom.

Dėkojame liūdesio dienomis atskubėjusiems mums padėti, išreiškiusiems užuojautą žodžiu ir raštu.

Dar kartą tariame jums visiems didžiąjį nuoširdų ačiū —

B. J. Lukšiai ir visa šeima

Lietuvių kalba suvažiavime

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos posėdžiai

S.m. spalio 11 d., ryšius su 25-tąja Kanados Lietuvių Diena, įvyko Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos narių suvažiavimas. "Holiday Inn" viešbučio salėje susirinko maždaug 40 asmenų, kurių tarpe buvo valdybos bei tarybos nariai ir svečiai. Nors dauguma dalyvių sudarė Torontą apylinkės jaunimas, buvo atstovautos Montrealio, Delhi-Tillsonburgo, Hamiltono ir Winnipego apylinkės.

Po trumpo atidarymo žodžio ir sveikinimų prasidėjo įvairūs suvažiavimo darbai. Pirmininkė Laima Beržinytė perskaitė praėjusių metų veiklos pranešimą. Buvo svarstyti statuto pakeitimai, liečiantys tarybos pirmininko pareigas ir KLJS pagrindinę kalbą. Pirmasis pakeitimas suvažiavimo vienbalsiai priimtas, o antras, siūlantis statute pabrėžti, kad KLJS savo veikloje nesiriboja lietuvių kalba, ryškia balsų dauguma atmetas.

Neseniai iš Lietuvos atvykęs rezistentas Vladas Sakalis įdomiai atpasakojo savo pergyvenimus bėgant iš Lietuvos, išsamiai atsakė į klausimus, apibūdino padėtį dabartinėje Lietuvoje, perdavė daug žinių, ypač liečiančių jaunimo nusiteikimus ir veiklą. Vl. Sakalis atslankinamas suvažiavime, jo perteiktos žinios ir jo raginimai neatmesti lietuviškumo buvo be galo vertingi Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungai.

Po pietų pertraukos buvo rodomas skaidrių montažas iš Vakarų Kanados lietuvių jaunimo stovyklos. Žiūrovai labai domėjosi, atidžiai klausėsi Jurgio Valaichio pranešimo apie Vakarų Kanados jaunimo veiklą. Po to buvo renkamas KLJS tarybos pirmininkas. Išrinktas torontiškis Morkus Sungaila.

Sekanti programos dalis buvo specialiai paruošta atsižvelgiant į dabartines tarybos sudėtį. Kadangi dauguma tarybos narių tik paskutiniu laiku įsijungė į

KLJS veiklą, norėta juos geriau supažindinti su jos tikslais ir istorija. Paulius Kuras trumpai pakalbėjo apie KLJS įsteigimą ir istoriją, o Almis Kuolas paaiškino PLJS pradžią, tikslus ir t.t.

Saulius Čyvas, dabartinis PLJS vykdomasis vicepirmininkas ir ryšininkas Kanadai, padarė PLJS veiklos pranešimą ir paminėjo ateities planus. Išskėlė tarpkongresinės stovyklos klausimą, prašydamas siūlymų ir minčių jos ruošai. JAV LJS pirmininkas Virgus Volertas taip pat trumpai apibūdino savo valdybos darbus ir užmojus.

Dalyviams išklausių įvairių pranešimų ir kalbų, įvyko svarbiausia suvažiavimo dalis. Visi, susiskirstę į mažus būrelius, svarstė aktualias temas. Buvo išreikšti pageidavimai, nustatytos veiklos gairės. Nors šiam programos punktui liko mažai laiko, būrelių pranešimuose atspindėjo originalios mintys, geri siūlymai. Diskusijose vyravo tarpkongresinės stovyklos ir anglų kalbos vartojimo temos. Suvažiavimas praėjo sėkmingai. Nors laikas buvo ribotas, atlikom visus darbus. Svarstėme KLJS tikslus, kritiškai įvertinom praeities veiklą ir pasidalinome mintimis apie konkrečius ateities planus. R.G.

• Naujiems skaitytojams "Tėviškės žiburiai" pirmaisiais metais — tik-tai \$10,00.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gėnami kontaktai laisai (contact lenses).

Lietuvos okupacijos keturiasdešimtmečio minėjime Klevelande buvo skaitomos ištraukos iš naujausio B. Gaidžio „NO eilėraščių rinkinio „Mano kartos likiminiai metai“. Dalį meninės programos atliko brolukas ir sesutė JONAS ir ELENUTE MULIOLIAI

Ne vienas, bet vienišas

Žvilgsnis į rašytoją Juozą Kralikauską, jo kelių 70-tojo gimtadienio iškilmėse Toronte

JURGIS JANKUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Esu šiek tiek dairėsis po rašytojus ir galite manim patikėti, kad jų daugumas nemėgsta rašyti, bet kartu ir negali nerašyti, nes viduje tvenkiasi tiek daug, ką reikia išsakyti. Reikia kaip nors atsikratyti tais pasauliais, į kuriuos rašytojas yra įtrauktas daug stipresnės jėgos už jį patį. Dažnai tokios stiprios, kad žmogus kito pasirinkimo ir nebeturį. Rašo, nes negali nerašyti. Nebežinau kas pasakė, kad lakštingala negali negiedoti. Tas tinka ir rašytojui, nors retas tepripažintų, kad kitaip negali. Galėti tai gali. Gali nerašyti metus, kitus, gali nerašyti dešimt metų, bet, žiūrėk, vėl ima ir atkrenta, o atkrenta todėl, kad iš tautos gelmių paveldėta jėga yra stipresnė už gerovę, už saugumą, net ir už tinginį.

Nepaklausiau Juozą, ar jam labai malonus pats rašymo procesas. Nežinau, ar jam labai smagu sėdėti valandą valandas prie stalo ir dėti žodžius, kurie taip menkai teisėsiška pasauliui, kuriame jis pats tuo metu gyvena. Ar žodžio ribotumas nestumia kartais ir jo į desperaciją? Į norą mesti visa, kas mėnesiui mėnesiais padaryta, ir vėl viską pradėti iš naujo? Arba viską užmiršti ir eiti dirbti kokio tikrai naudingo ir pelningo darbo?

Tikiu, kad tokių skaudžių momentų yra pilnas J. Kralikausko kelias, bet jis savo kelio ligi šiol nemetė ir tikrųjų tikriausiai nebemes, bet juo eidamas atskleis mums dar nevieną savo pasaulį, nes tokia jo yra pasirinktis. Labai vienišo žmogaus pasiskirtis.

Iš tikrųjų visi menininkai yra pasmerkti vienišumui, bet rašytojas prozininkas turbūt iš visų labiausiai. Sykį vienas žurnalistas paklausė garsų dirigentą Zubiną Methą, ar po dirigavimo, praleisdamas laiką šeimoje, pailsi ir atsigauva. Zubin Metha šyptelėjo, lyg ką pagalvojo ir pasakė: „Kad, matai, aš esu ten ir ne ten“. Paskum paaiškino, jog ir su šeima būdamas labai dažnai yra juo jos atitrūkęs, nes jam gyvena su kuriu nors ateity dirguosimu veikalu.

Kai prieš keletą metų atvykęs į Torontą panorau susipažinti su Juozu Kralikausku, vienas pažįstamas paaiškino, kad vargu ar kas išies. Kralikauskas esąs keistokas, savotiškai užsidaręs. Manęs tas visiškai nenustebino, nes kitaip vargu ar galėtų būti. Jeigu jau dirigentą dirguosimas veikalas net iš šeimos išskiria, jeigu tokia jėga turi veikalas, jau kieno sukurtas, išgyventas, kuriam bereikia surasti tik savitą formą, tai ką bešnekėti apie rašytoją, kuris savo kuriamo veikalo pasaulyje turi pats gyventi ne dienom, ne savaitėmis, bet metais. Kiek metų Kralikauskas išgyveno Mindaugo epochoj? Jis ir su Mindaugu, ir su Treiniota, ir su Vaišvilku, ir su Svarnu, ir su Meldene, ir su Tautvila, ir su daugybe kitų metų metais kartu buvo, kartu gyveno, kartu kariavo, tarėsi, kalėjime kartu desperacijon krito, kartu su jais duoną laužė, kartu vandens gurkšniui dalinosi. Valandų valandas gyveno netikrame pasaulyje su netikrais žmonėmis, kurie jam tapo tikresni ir realesni už kas dieną sutinkamus. Jis puikiai mokojo šnekėti ir susišnekėti su valdovais ir jų tarnais, bet kaip jam susišnekėti

su tavim ir manim, kurių šneka visiškai kita ir interesai visiškai kitokie? Va, kodėl jis, patekęs į mūsų tarpą, anot ano torontiečio, žodžių, kiek keistokas, atsisakyres. Savo sukurtoje pasaulyje jis niekada nebūna vienas, bet atsidūręs tarp mūsų staiga pasijunta vienišas. Kad ir nevienas, vistiek vienišas, nes tuo pačiu momentu jis yra čia ir ne čia.

Kas nors gali pasakyti: „Ką čia dabar gudrųpikiai? Mindaugas ir visi kiti buvo istoriniai žmonės, tai koks čia begali būti dar kitas. Juozas Kralikausko, pasaulis. Jis tik surašė, kaip viskas tada buvo. Ir Mažvydas buvo, Kralikauskas tik jį aprašė. Ir kitus tik aprašė“. Nemažas skaičius rašytojų tikrai taip galvoja, bet toks galvojimas yra labai toli nuo teisybės. Kai atsiverčiam „Tittago ugnį“, „Tautvilą“ ar kuria kitą jo knygą, kai mus pagauja jos veiksmas, mes nusikeliam ne į aną tikrąją senovės gadyne, bet į tą, kuri suliepsnojo rašytojo samonėje, į tą, kurią jis kiek išmanydamas ir kiek pajėgdamas taip sudėjęs ir negyvu žodžius, kad jie skaitančiojo vaizduotėje atsilieptų tuo pačiu, o jeigu ir nevisiškai tuo pačiu, tai kaip galint artimesniu rašytojo išgyvenant pasauliui. Jam ne nerūpėjo aprašyti anų dienų realybę, jis tik pamėgino mums parodyti tokią, kokią sužadino jo vaizduotėje kur nors užtikti anos realybės trupiniai.

Jeigu rašytojas galėtų pajusti, liestina paliešti tą pasaulį, kuris mums atsiveria beskaitant jo knygą, pajustų, kad keli metai praleisti nerealiuose pasauliuose nenuėjo niekais. Smagu jam būtų pamatyti, kaip tie nerealių pasauliui atsiurkia kito samonėje, smagu būtų pajusti, kaip kiti tai išgyvena per valandą kitą, kuo pats rašytojas gyveno metais. Tikrųjų tikriausiai nuo to ir jo vienišumas gerokai prasisklaidytų, nes pasijustų tuose nerealiuose pasauliuose besiblaškęs nebe jis vienas.

Tik, deja, taip nėra. Knyga išsineša joje sudėtą pasaulį ir nuskaista nežinioje. Pats Juozas Kralikauskas sykį yra paminėjęs, kad išleidęs knygą į žmones dar nesyki pats vienas galvoja, jog dar nevėską padarė, ką reikėjo padaryti, jog vienur ar kitur reikėjo kitokių žodžių, kurie būtų ryškiau ir tiksliau atskleidė norėtą vaizdą, charakterį, mintį. Bet durys uždarytos, knyga išėjo ir nebeatsiliepia nė mažiausiu garseliu.

Tiesa, po kelių mėnesių kas nors ką nors parašo, kartais ateina premija, bet nei vienas, nei kitas neatskleidžia, kokių ryšių užmezgė knyga su skaitytoju, kuriam ji ir buvo skirta. Tai labai panašu, kai tėvai išleidžia vaikus į pasaulį, ir jie dingsta, kaip vandenį nuskaista. Kartais dar per trečią ar ketvirtą asmenį išgirsta, kad tas matęs ten, anas girdėjęs dar kitur, tik nė žodžio iš pačių vaikų. Toks atitrūkimas rašytojo vienišumo aišku nepalengvina.

Esu Kralikauską klausęs, ar yra kada nors koks nors skaitytojas iš kur nors atsiliepsęs. Nors pusė žodžio pasisakęs, kad viena ar kita jo knyga skaitas ar perskaitės. Atsakymą, žinoma, jau atspėjate. Vienas kitas bičiulis, dar vienas kitas buvęs mokinys, o daugiau niekas, lyg niekas ir knygos nebūtų atsiverę. Bijau suklysti, bet kai tą sakė, atrodė lyg liūdnumas balsas suskambėjo.

Kitose tautose yra kitaip. Tenai skaitytojai apipila savo rašytojus laiškais, skambina telefonais ar net gatvėje sutikę pašnekinia, savo nuotaiką pasakoja. Mes kitokie. Mes nuosaliūs. Ir aš pats, perskaitęs jo knygas, ypač apie Tautvilą ir Mažvydą, norėjau išsinekti, bet neprisirengiau. Tikiu, kad neprisirengs gėtė tamstos. Gyvename savotiškai neprisirengėlių gadyne. Ir turime, ir žinome ką pasakyti, tik neprisirengiami, bet vistiek gerai, kad turime tokių, kaip šiandien pagerbiame Juozą Kralikauską, kurie ir prisirengia, ir ištiesi atskleisti tą pasaulį, kuriame metų metus jie patys gyvena ir vien juo yra gyvi. Jeigu jie imtų neprisirengti, o prisirengę neprisiversytų ištesėti, kaip siaubingai tuščias būtų mūsų gyvenimas ir nuskurdusi būtų Lietuvos kultūra.

Sykį Juozas Kralikauskas man pasakė, kad, baigęs veiksmą, jaučiasi, lyg būtų grįžęs iš didelės kelionės. Tada man top-telėjo, kad mes visi, kurie skaitome jo knygą, irgi dalyvauname kartu toje pačioje kelionėje. Vadinasi, esame bendrakeleiviai, tai turėtumėm ir pasižvelgti apie tas vietas, kuriose kartu buvome, ir apie nuotykius, kuriuos kartu išgyvenome. Ir aš pats, mielas Juozai, esu nevieną valandą paklajojęs po tuos pasaulius, kuriuos esi sudėjęs į savo knygas, kartu su tavim gyvenau tavo odisejas, bet nė kartą nepravėriau lūpų, nesumečiau laiškų padėkoti, lyg visa tai būtų atėję ne iš tavo talento ir pasižvelgimo, bet būtų šiaip sau iš dangaus nukritę. Užtat ši syki sakau ačiū už visus ligi šiol nepasakytus. Ir sakau ne vien už save, bet ir už visus tuos, kurie tikrai norėjo padėkoti, bet neprisirengė.

Romain Rolland'as yra pasakęs, kad menininkas mums rodo pasaulį, kurio niekada nebuvo, bet kuris dabar bus visada. Ir tu, Juozai, parodei mums mūsų istorijos pasaulį, kurio visiškai tokio niekada nebuvo, bet dabar jis bus gyvas ir tikras, kol bus gyva mūsų kalba.

PRANO BALTUONIO skulptūra iš medžio šaknų „Vaivorykstė“, 5 metų augščio

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGTA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Du šimtai koncertų

ĀURELIJA BALASAITIENE

Klevelando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, Sv. Jurgio parapijos salėje atšventė savo 21-rių metų sukaktį nepaprastai pakilioje, jaunatviškoje nuotaikoje. Okteto narių žmonos nepagalėjo pastangų skoningai papuošti salę rudens gėlių puokštėmis ir margaspalvėmis šviesomis, o scenoje bylojo didžiulės sukaktuvinės raidės.

Oktetas Klevelande yra labai populiarus jau vien dėlto, kad ir jo nariai, ir pats ilgametis vadovas ne tik sugeba klausytojams suteikti keletą malonių valandų, bet ir gyvai reikiassi bendroje visuomeninėje veikloje, dalyvauja kituose muzikiniuose vienetuose.

Gausių svečių būrį, kuriame buvo matyti nemaža jaunosios kartos atstovų, maloniai džiuginė ir pati vakaro atmosfera: svečiai užkandžiavo grojant Strimaicho orkestrui. Paprastai samdyti orkestrai „įrieda“ į mūsų sales pasibaigus programai, derindami ir tvarkydami savo instrumentus ir besiruošdami šokiams.

Indų barškėjimui nutilus ir svečiams išsikabėjus, Rytas Babickas pasveikino atvykusius ir suglaustai papasakojo okteto istoriją. Šį vakarą, 1980 m. lapkričio 1, oktetas pasirodė su 201-uju koncertu, nukeliavęs 1,250,000 mylių, repeticijose praleidęs 4700 valandų, išleidęs dvi plokšteles (visos išparduotos), aplankęs visas didesnes lietuvių kolonijas Kanadoje ir JAV, kaikiuriose vietovėse gastroliažes net po kelis kartus. Nesenai lankėsi Winnipege (Kanadoje), kur koncertavo visą savaitę ir dainavo apie 35 kartus tenyktėje Folkloramoje.

Svėsdamas savo 21 metų sukaktį, oktetas nutarė koncerte pasirodyti su populiariausia

kiekvienų metų daina. Jis buvo pasitiktas karštais plojimais. Programa pradėta 1959 m. populiariausia Šimkaus daina „Šią naktelę“. Ir taip sekė daina po dainos iki 1966 m. programos. Tais metais į oktetą įsijungė solistė Irena Grigaliūnaitė, kuri nuo to laiko drauge su juo koncertuoja. Po septynių dainų buvo pertrauka, kurios metu svečiai šoko, grojant Strimaicho orkestrui. Po to Rytas Babickas pristatė buvusius okteto narius ir tęsė programą toliau. Buvo keletas labai įspūdingų dainų, kurias oktetas atliko su orkestru. „Aš myliu tave, bekraste jūra“ klausytojams išspaudė ašaras. Po pertraukos šokiams oktetas programą užbaigė humoristine kompoz. Gorbulskio daina „Apie vyną ir velnią“.

Vakaras prabėgo greitai. Programa pasirodė tokia trumpa rengėjų sumanau išplanavimo dėka. Gal būtų buvę persunku klausytis 21 (iš tikro 22) dainos ištais. Pertraukos šokiams buvo malonus pavairinimas. Be to, įdomus okteto repertuaras, nes nesiriboja vienos rūšies dainomis. Jis dainuoja žaviai harmonizuotas liaudies dainas, es-tradines, pramogines dainas iš muzikinių filmų.

Garsoji Klevelando „Neri-ją“, vadinama jaunesnija oktetu sėdute, pagerbdama savo „brolių“, pasirodė scenoje su šokių muzikos dainomis, kviesdama svečius ne jos klausytis, bet šokti, kaip tai buvo padariusi savo „Konrado kavinės“ penkmečio metu. Šokime ir „Paskutinį sekmadienį“, ir „Rožę“...

Todėl netenka stebėtis, kad oktetas gauna, daug kvietimų gastrolėms, yra kviečiamas pakartotinai į tas pačias vietas. Jis savo klausytojų bei rengėjų neapvilia, nes kiekvieną kartą atneša naujų dainų. Oktetui ilgiausių metų ir geriausios sėkmės!

Klevelando lietuvių vyrų oktetas dainuoja Winnipego Folkloramoje, kuri buvo surengta 1980 m. vasarą

„Merkelis Giedraitis“

J. BURKUS

Perskaitęs Stasio Maziliausko „Merkelio Giedraičio“ knygą, negalėjau padėti jos į šali, neparašęs kelių žodžių, kad ir kiti lietuviai ją perskaitytų.

Autorius labai sumaniai iškėlė M. Giedraitį iš nežinomybės ir įsteigė Amerland Publishing Co. (1813 Larchwood Ave., Troy, MI. 48084) tokioms knygoms leisti.

Autorius vykusiai nupiešia ir įtikina skaitytoją, kad tada Lietuva, jos tautiškumas, savarankiškumas ir katalikiškas tikėjimas buvo didžiausiam pavojui. Merkelis Giedraitis, kaip kunigaikštis ir valstybės pareigūnas, gynė Lietuvą nuo lenkinimo, nuo jos suviršinimo Liublino unijoje, kurią priverstas pasirašė „ašaronis ir krauju“ drauge su kitais Lietuvos mylėtojais.

Vėliau kunigaikštis M. Giedraitis tapo kunigu ir vyskupu, kad apgintų Lietuvą nuo protestantizmo. Kai jam kilo mintis tapti kunigu, įtikinėjo save: „Juk ir kunigai yra kunigaikščiai — paties Kristaus kunigaikščiai... Lietuviai kalba beveik juos taip ir vadina“ (psl. 89).

Vysk. M. Giedraitis yra laikomas antruoju žemaičių krikščionijai ir Tridento visuotinio K. Bendrijos susirinkimo nuostatų įgyvendintoju Lietuvoje. Jis mažai ką teparašė, bet remiantis Tridento nutarimais mokytis žmones tikėjimo tiesių jų kalba, jo paliepiu buvo verčiamos krikščioniškojo mokslo knygelės, spausdintos Vilniuje, jo lėšomis ir dalinamos žmonėms. Jis mokė žmones pamilti lietuvių kalbą ir lietuvišką knygą. Jis pats ir per savo pagalbininkus, lankydamas vyskupijos parapijas, nemokančius

skaityti žmones šventoriuje mokė skaityti knygas ir jas dalino nemokamai, ragino statyti kryžius savo sodybose ir prie kelių, o pats juos šventino, ragindamas branginti savo katalikišką tikėjimą.

Atvykęs Žemaitijon, visoje vyskupijoje jis rado vos 20 kunigų. Jų dauguma buvo lenkai, kuriems rūpėjo daugiau krašto lenkinimas, negu lietuvių išganymas. Jis tuojuo įsteigė kunigų seminariją ir ruošė pasišventusius lietuvių kunigus (psl. 126).

Jo tolimesnis planas buvo įsteigti Žemaitijoje akademiją, panašią į Vilniaus, spaustuve ir knygų leidyklą, bet nesusipėjo dėl paruoštų žmonių stokos.

Tad teisingai pažymėtas knygos antraštiniame puslapyje pilnas knygos pavadinimas: „Merkelis Giedraitis, Žemaičių vyskupas, kunigaikštis, Vilniaus akademijos protektorius ir jo ypatingi laikai. Keturių šimtų metų Vilniaus universiteto jubiliejui paminėti“. Jis buvo universiteto įkūrimo idėjos pradininkas ar bent vienas iš jų ir vienas iš pirmųjų jo rėmėjų, tarp kitko užrašęs savo tėvo paliktą dvara Vilniaus universiteto pradžia.

Atsiųsta paminėti

Balys Gaidžiūnas, MANO KARTOS LIKIMINIAI METAI. Eilėraščių rinkinys. BNG ir Co. leidinys. Mecenatai — dr. Vladas Bložė ir Nestutė Gaidžiūnienė. Apipavidalinimas — dail. Jono Racilos. Kirkland, Ohio, 1980 m., 104 psl. Kaina — \$5,00.

J. Narūnė, VAIKYSTĖ. Autobiografiniai atsiminimai. Brooklynas 1975 m., psl. 161.

J. Narūnė, JAUNYSTĖ. Autobiografinių atsiminimų antroji dalis. Brooklynas 1978 m., psl. 232.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TARPTAUTINIAME SEMINARE

Jugoslavijoje, Dubrovniko mieste, spalio 13-18 d.d. buvo svarstomas etniškumo vaidmuo amerikiečių visuomenėje. Seminarą suorganizavo JAV tarptautinių ryšių agentūra ir Belgrade veikanti komisija, puoselėjanti ryšius švietimo reikais tarp Jugoslavijos ir JAV. Dalyvavo 30 šios srities specialistų jugoslavų ir 12 amerikiečių. Tarp pastarųjų buvo ir etninį kultūrų specialistė Elena Bradanaitė, dirbanti JAV kongreso bibliotekai priklausančiame Amerikos etninių grupių centre. Ji skaitė paskaitą „Tradicijų vaidmuo etninės tapybės ugdymui bei išlaikymui Amerikoje“. E. Bradanaitė paskaitą iliustravo savo darbovietės projektams padarytomis skaidrėmis. Jos buvo papildytos ten taip pat dirbusio Jono Dovydeno nuotraukomis „Etniškumas Čikagoje“.

XXIV-JI METINE OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS kultūrinė \$1.000 premija lapkričio 2 d. posėdyje Klevelando Lietuvių Namuose buvo įteikta pedagogai Vidai Augulytei-Bučimienii. Ji yra fizikos ir matematikos dėstytoja amerikiečių mokykloje, dirbanti ir lituanistinėje Sv. Kazimiero mokykloje Klevelande, kelerius metus netgi jai vadovaujanti. V. Bučimienė taigi yra parašiusi tris vadovėlius lietuvių mokykloms, dalyvavusi kitų vadovėlių paruošime. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba sudaro: pirm. H. Brazaitis, A. Cepulis, J. Skrinška, D. Degešys ir R. Degešienė.

RUDENS VAKARE, kurį spalio 11 d. Hartfordo, Conn., lietuviams surengė vietinės LB apylinkės valdyba, debiutavo B. Zabulienės įsteigtas naujas dramos mėgėjų būrelis, savo pirmam pasirodymui pasirinkęs Anapolijaus Kairo trijų veiksmų komediją „Kukū“. Ją režisavo Vytautas Zdanyus, sukvietęs nemažą jaunų ir jau veteranais tapusių aktorių būrį — Ramoną Liaukutę, Romadą Zabulį, Liną Simonaitį, Petrą Simanauką, Izabelę Simanaušienę, Sofiją Alienę, Igną Simonaitį, Paulių Bernotą, Birutę Zabulienę. Scenovaizdžiais pasirūpino Gediminas Liaukus ir Loretą Zdanytę.

LB BOSTONO APYGARDOS VALDYBA, rengdama IX-ją Lietuvių Dieną, pakvietė Aleksandrą Gustaitienę paruošti šiam renginiui skirtą vaidinimą. Ji pasirinko Antano Gustaičio parąšytą ir jau 1947 m. atspausdintą „Sekminių vainiką“, kuris daug kartų vaidintas pokario išeivių stovylose Vokietijoje, vėliau — JAV, Kanadoje, P. Amerikoje ir netgi tolimojoje Australijoje. Tada jis dažniausiai susilaukdavo muzikinio pastatymo su šokiais ir dainomis, individualiai paruoštais pačių statytojų. Kadangi bostoniečiams „Sekminių vainikas“ buvo numatytas tik kaip lietuviško kaimo gyvenimą vaizduojanti drama, autorius A. Gustaitis jį perrašė, prailgino dar beveik vienu veiksmu. Rež. A. Gustaitienė sutelkė gausų atlikėjų būrį, kurio pastangomis džiaugiasi Bostono lietuviai. Tikimasi, kad vaidintojus su reformuotu „Sekminių vainiku“ pakvies ir kitos lietuvių kolonijos.

LIETUVIŲ FRONTO BICIULIŲ SAMBORIS gruodžio 6 d. Los Angeles lietuviams rengia prieškalėdinį literatūros ir muzikos vakarą Sv. Kazimiero parapijos salėje. Iš Filadelfijos atvykęs rašytojas Vytautas Volertas, iš Bostono — Izidorius ir Vytenis Vasyliūnai, smuiko ir fortepijono duetas. Literatūrinėje programoje su savo kūriniiais dalyvaus vietinės jėgos — Alė Rūta, Bernardas Brazdžionis ir Pranas Visvydas. Vakaro dalyvis su V. Volerto kūriniiais supažindins Jurgis Gliauda, su smuikininko I. Vasyliūno veikla — Giedrė Gudauskienė.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ TEATRAS „ATŽALA“ sidabrinę savo veiklos sukaktį spalio 26 d. atšventė Kosto Astrausko veikalą „Čičinskas“, režiisuotu Stasio Skorullo, kuris taipgi atliko ir pagrindinį Čičinsko vaidmenį. Spektaklyje taip pat dalyvavo veteranais vadinami „Atžalos“ aktoriai — Ksena Dauguvietė-Sniukšienė, Julius Dambrauskas ir Paulius Rūtenis. Scenovaizdžius sukūrė Henrikas Šlitteris, muzikinius įrašus parašė Kąjus Kazokas, šviesas tvarkė Algis Dūdaitis. Savo darbą „Atžala“ yra pradėjęs 1955 m. spalio 23 d. suvaizdinti K. Binkio „Atžalyn“, kurį režisavo Julius Dambrauskas. Nuo to laiko buvo paruošta 14 premjerų, suvaizdintas 31 spektaklis: 22 — Sydneyje, 5 — Melburne, 4 — Kanberoje. „Atžalos“ istorijon įėjo režisoriai: K. Dauguvietė ir S. Skorullas — su penkiais veikalais, J. Dambrauskas — su trimis, P. Rūtenis — su vienu. „Čičinskas“ buvo 15-toji „Atžalos“ premjera, šeštasis režisūrinis S. Skorullo darbas. Spektakliui pasibaigus, „Atžalos“ teatro administratorius J. Maskvytis dabartinius bei buvusius atžalėlius ir jų gerbėjus pakvietė į pagerbtųjų vakarinę Sydneyjaus Lietuvių Klubę. Dalyvavo beveik 100 asmenų. Kalbėtojų eilėse buvo „Atžalos“ vadovas S. Skorullis, ALB Sydneyjaus apylinkės pirm. dr. A. Maturagis, Izolda Davis, A. Binkevičiūtė-Gučienienė, kun. P. Butkus, V. Kazokas, V. Simniškis, K. Dauguvietė-Sniukšienė, J. Dambrauskas ir P. Rūtenis. Jie visi džiaugėsi Australijos lietuviams atliktais „Atžalos“ darbais, linkėjo sėkmės atečiai.

KAUNO DRAMOS TEATRAS ant rajai šio sezono premjerai pasirinko naują dviejų dalių Juozo Grušo pjesę „Gintarinė vili“. Iš tikrųjų ji yra filosofinė drama, svarstanti XX š. žmogaus meilės bei kasdieninio pristatymo problemas. Spektaklį paruošė Vilniaus jaunimo teatro rež. Gytis Padegimas, pasinaudodamas kompoz. Antano Rekauskio sukurta muzika, Maskvos K. Stanislavskio teatro vyr. dail. Igorio Popovo scenovaizdžiais. Pagrindinius vaidmenis atliko aktoriai — A. Masulis, D. Kazragytė, G. Balandytė ir P. Venslovas.

SESTASIS VARGONŲ MUZIKOS FESTIVALIS, trukęs net tris savaites rugsėjo pabaigoje ir spalio pradžioje, šį kartą ypač kaip ilinlis koncertų ciklas Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Lietuvos vargonininkų pastangas papildė žinomi atlikėjai iš Maskvos, Kijevo, Talino, Tbilisio, Čekoslovakijos, Vengrijos ir R. Vokietijos. Festivalis pradėtas ir užbaigtas naujais lietuvių kompozitorių kūriniais. G. Lukšaitė atliko O. Balauskio antrąją sonatą „Eneatoniką“. Užbaigti buvo pasirinkta V. Jurgučio „Šventinė kantata“, poetės A. Pušytės tekstus sukurta chorui ir vargonams. Jos atlikėjai — B. Vasiliauskas ir Kauno choras, diriguojamas P. Bingelio. Pirmą kartą festivalyje nuskambėjo ir V. Barkausko kūrinio „Zodiacus“ ištraukos, atliktos B. Vasiliausko. Naujų atlikėjų susilaukė jau anksčiau girdėti kūriniai — T. Makačiono „Sonata“, G. Kuprevičiaus „Koncertas smuikui ir vargonams“. I koncertų programas taigai buvo įtrauktos M. K. Čiurlionio, J. Naujalo, C. Sasnausko kompozicijos, tarptautinių klasikų kūriniai.

SAVO KŪRINIAMS KAUNA PUOŠIA skulptoriai Robertai Antiniai, tėvas ir sūnus. Platus pripažinimo susilaukė jų skulptūros „Perkūnas“ prie įėjimų gimnazijai priklausiusių Perkūno namų, „Kanklininkas“ prie Kauno pilies, „I šventę“ naujajame Dainavos rajone. S. Neries gatvėje yra įsteigtas parkelis su Antinių skulptūromis. Parkelį netrukus papildys dvi skulptūros — „Kova“ ir „Seima“, parsivežtos iš Rygoje vykstantios parodos.

SVENCIONIŲ DAINŲ IR SOKIU ANSAMBLIS, įsteigtas prieš porą metų ir vadovaujamas baletmeisterio E. Raišiuočio, lankėsi Kryme ir Kaukaze. Keliaudami turistiniu laivu „Rosija“ Juodojoje jūroje, ansambliečiai surengė keturis koncertus jo įgulai ir keleiviams. Kiti du švenčioniški koncertai įvyko Jaltoje ir Suchumyje.

BALTIEČIŲ INSTITUTO STOCKHOLME delegacija, pakviesta Estijos Mokslių Akademijos, įgaliota Stockholmo universiteto, lankėsi Talline, Rygoje ir Vilniuje. Ją sudarė instituto direktorius Imantas Rebanė, meno paskaitų vadovas Hans Leppas, Stockholmo universiteto koordinacinio komiteto narys, ir skulptorius bei menotyrininkas Janis Brieditis. Susitikimai su svečiais iš Švedijos Vilniuje surengė „Tėviškės“ draugija. Jame, be „Tėviškės“ draugijos pirm. P. Petronio, dalyvavo užsienio reikalų „ministerio“ pavaduotojas J. Grigutis, Vilniaus universiteto prorektorius J. Grigonis, universiteto baltų filologijos katedros vedėjas prof. J. Mažiulis, dail. B. Valentinaite-Jokubonienė. „Gimtajame Krašte“ paskelbtame pranešime teigiama, kad buvo tartasi dėl kultūrinio ryšių plėtimo tarp Švedijos ir Lietuvos, dėl pastarosios mokslininkų dalyvavimo šėtojoje konferencijoje, kuria Baltiečių Institutas rengia Stockholm 1981 m. birželio 5-8 d.d. Jos tema — „Dailės menas Baltijos salyje, jo ryšiai tarp kraštų Skandinavijos ir Baltijos srityse“.

Įdėtos nuotraukose matyti Vilniuje įvykusio pastaraisio dalyviai, P. Petronis, tautinę juostą uždedantis I. Rebanė. Suvėnyrų susilaukė ir kiti delegacijos nariai, Vilniun atvykę su Estijos kultūrinio ryšių su tautiečiais draugijos pirm. J. Koitu. „Gimtasias Kraštas“ cituoja I. Rebanės pareiškimą: „Esame patenkinti įdomia viešnagės programa. Mes suprantame, kad Pabaltijo tautų kultūros šaknis, jos rytdiena kuriama čia, jūsių kraštuose, todėl ir iškome ryšių su jumis. Juos plėtoti, manome, padės Stockholmo universiteto kuriamas mokslinis centras Pabaltijo tautų kultūrai ir istorijai tyrinėti.“

ADOMAS MICKEVIČIUS susilauks granitinio paminklo Vilniuje, kur jam vieta numatyta senamiestyje, trikampėje erdvėje prie Sv. Onos, Bernardinų ansamblių ir Vilnios. Paminklą baigia kurti skulptorius Gediminas Jokūbonis, pirmą eskizą padaręs 1979 m., laukiantis atkeltiančio granito luito. Mintis įamžinti A. Mickevičių Vilniuje jam kilo tada, kai kūrė Kaunui skirtą Maironio paminklą. A. Mickevičiaus paminklas bus 4,5 m aukščio, su jo figūra, atsižėmusia į skilusią koloną. Pasak G. Jokūbonio, ta kolona turi dvejopą tikslą: užtikrinti stovinčios figūros kojų išsilaikymą ir išryškinti paties poeto dvylypumą, susietą su Lenkija ir Lietuva. Būsimo paminklo aikštės struktūrą paruošė architektas V. Cekanaukas. Jon bus įjungtos lenkų skulptoriaus H. Kunos kelios prieškarinės Mickevičiaus paminklų skirtos granitinės plokštės su reliefais, dabar gulincios prie Vilniaus dailės instituto rūmų.

V. Kš.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

DĖMESIO, LIETUVIAI!!!

- Pardudantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923

ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų			
KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 6 mėn.	11¼ %
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	12 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 3 metų	12 %
Trečiadieniais uždaryta		pensijų ir namų s-tą	11 %
Ketvirtadieniais		taupomąją s-tą	9½ %
Penktadieniais		spec. taup. s-tą	10½ %
Šeštadieniais		depozitų-čekių s-tą	6 %
Sėdmeniais		DUODA PASKOLAS:	
Sėdmeniais		asmenines nuo	14 %
Sėdmeniais		mortgicinius nuo	13 %
ANAPILYJE skyrus veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.			

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicinius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽINGINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Pardudami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- * Automobilio saugumo pažėjimai (Mechanical fitness Certification)
- * Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai * taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT
MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaninius pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Toronto skautų suruoštame kaukių balijuje laimėjo premijas: I — G. RAS-
KAUSKIENE už "Raganą", II — JURATE BIRETAITE už "Valkatą" (dešinėje), III — ANTANAS GUDINSKAS už "Vikingą" Nuotr. B. Tarvydo

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos bokslo pirmenybės, surengtos jau 36-ą kartą, po penkių dienų trukusios kovos pasibaigė Klaipėdoje. Dalyvavo 96 boksininkai, kurių eilėse šį kartą buvo nemažai jaunimo. Pastarųjų grupėje gražių vilčių ateitį teikė panevėžio H. Steponavičius, vilniečių N. Kovalio ir R. Jakelavičiaus pasirodymas. Lietuvos čempionų vardus sėkmingai iškovojo: vilniečiai R. Varneckas, A. Ivanovas, kauniečiai V. Bajėvas, vilniečiai S. Greckis, N. Kovalis, R. Jakelavičius, G. Mikulietis, kauniečiai A. Kondrotas, vilniečiai J. Pervička, kauniečiai N. Jerofejevas ir A. Balnanosis. Techniškiausiu boksininku buvo pripažintas A. Kondrotas, geriausiu teisėju — panevėžietis V. Repšas.

Kauno "Granito" rankininkai dalyvavo tarptautiniame turnyre Rumunijoje, Brašovo mieste. Kaunian jė pasisekė tradiciniame šio turnyro taurę, vietinį "Traktorų" nugalėję 35:23, "Dinamo" komandą — 24:16, "Fagaras" "Nitramoniją" — 19:15. "Granito" komandoje geriausiu žaidimu pasižymėjo V. Sadaunykas, G. Mikulėnas ir J. Kaučikas.

Pirmoje futbolo lygoje Vilniaus "Žalgiris" užbaigė trečiąją sezoną, kuris jam buvo mažiau sėkmingas už du pirmuosius sezonus. Ši lyga, laimėtojus perkeltanti į aukščiausiąją, o pralaimėtojus grąžinanti antrojo, turi 24 futbolo komandas. Vilniaus žalgiriečiai, surinkę tik 42 taškus, atsidūrė XVIII-oje vietoje. Pirmenybių metu "Žalgiris" laimėjo 15 rungtynių, lygiomis sužaidė 14, pralaimėjo 17. Pirmon vieton iškopė "Taurija", anton — "Dniepras". Šios dvi komandos sekančiais metais žais aukščiausioje lygoje. Antrojo lygoje išrinkti Kuibysėvo, Naščiko ir Sverdlovsko futbolo komandos, pirmenybėse užėmusios tris paskutiniąsias vietas.

Dėl Lietuvos televizijos ir radijo komiteto taurių XV-tą kartą kovojė net 80 vyrų ir moterų rankinio komandų. Lietuvos televizijos programų direktorius Albinas Ružas taures įteikė Vilniaus "Mokslo" moterų ir Šiaulių "Tauro" vyrų komandoms. Vilniaus universiteto rankininkams taurė teko pirmą kartą, Šiaulių televizorių gamyklos rankininkams — ketvirtą.

Aukščiausioje Lietuvos futbolo grupėje pasibaigė 36-tosios pirmenybės, kuriose kovoją 18 komandų. Čempionu buvo paskelbtas Klaipėdos "Granitas", pernai buvęs tik XI vietoje. Antroji vieta teko Šiaulių "Tauro" komandai, jon iškopusiai iš IV vietos. Trečią vietą užėmė Kauno "Politechnika", ankstesnės pirmenybės buvusi tik VIII vietoje. Klaipėdos "Granitas" čempiono vardą išsikovojo antrą kartą, pakartodamas 1978 m. pasiekta laimėjimą. Sidabro medalius granitiečiai yra laimėję tris kartus — 1962, 1971 ir 1973 metais.

Aukščiausios lygos vyrų rankinio pirmenybių kovų pirmasis ratas užbaigtas Kaune, visoms komandoms sužaidus po penkerias rungtynes. Pirmon vieton iškopė jas visas laimėjęs Maskvos kariškis CASK klubas, o antroje vietoje įsitvirtino Kauno "Granitas", pralaimėjęs tik vieną susitikimą su Kijevo ASK rankininkais 24:25. Dėl trečios vietos kovoją Tbilisio "Burevestniko" ir Minsko ASK komandos, abiejau turinčios po du pralaimėjimus.

Baigminėse kovose dėl "Sporto" laikaščio taurės susitiko keturios geriausios Lietuvos moterų tinklinio komandos Šiauliuose. Pirmą vietą

iškovojo ir taurę laimėjo Kauno kūno kultūros instituto komanda, antroje vietoje palikusi Vilniaus "Kooperatininko", trečioje Šiaulių "Pedagogo" tinklininkės. Kaunietėms tai buvo jau penktoji jų pergalė šiose varžybose.

PILIETYBĖS TEISME

Pilietybės teismo teisėjai (Citizenship Court Judges) pakviesti etninės spaudos atstovus dalyvauti pilietybės suteikimo išklmėse. Atstovai, kurių buvo apie 30, pirmiausia buvo pakviesti pokalbiui su dviem teisėjais. Šie paaiškino pilietybės gavimo eiga, atsakė į klausimus, susijusius su keblensiais atvejais, ir vėliau pakviė į sąlę dalyvauti pačioje pilietybės suteikimo išklmėje.

Mes visi esame tą procedūrą praėję, tad nieko labai naujo nesužinojom, tik pastebėjom, kad laikas suprastinta ir laikas papildyta. Anksčiau žinių ir kalbos reikalavimai gal buvo kiek mažesni. Dabar, kiek matyti iš gauto pavyzdžio, reikalavimai, bent oficialiai, dviejų kalbų minimalaus mokėjimo, daugiau žinių apie Kanadą ir valdžios sudėtį. Žinoma, teisėjai prisipažino, kad skirtingo išsilavinimo ir skirtingos aplinkos ateiviams stato ir skirtingus reikalavimus. Amžius, sveikata ir kitos aplinkybės taip pat palengvina procedūrą.

Kai mes gavome pilietybę, davėme individualias priesaikas anglų kalba. Dabar visi sustoję bendrai kartoją priesaiką anglų ir prancūzų kalbomis. Teisėjas visą procedūrą varo taip pat anglų ir prancūzų kalbomis. Pilnai pripažįstant dvi oficialias kalbas, atrodo, užtekų paklausti, kas norėtų priesaiką atlikti angliškai ir kas prancūziškai, ir leisti jiems tai padaryti, o ne verstis visus kartoti viską dviem kalbom.

Moterų grupė iš United Church paruošė kavą, ir jų atstovė pakvietė visus pasivašinti, nepraleisdama progos taip pat paraginti visus įsijungti į jų eiles.

Prie kavos teisėjai, naujieji piliečiai ir etninių laikraščių atstovai dar pasikalbėjo ir pasidalino išpuždžiais. "T2" atstovė klausė teisėją, koks buvo šio pakvietimo tikslas, nes nežinot, gražaus ir gerai organizuoto priėmimo, mes visi per šią procedūrą esame patys perėję ir nieko naujo savo skaitytojams negalim pasakyti. Ar nepakvietė jie kanadiškų laikraščių atstovų, kurie daugiau turėtų domėtis imigrantų ir etninių bendruomenių reikalais? Teisėjai atsakė, kad jie pakvietė "Star" korespondentą, bet kanadiški laikraščiai mažai domisi (do not give much coverage) tokiom progom. Ir tikrai labai liūdina, kad didžioji spauda domisi imigrantais nusikaltėliais ir išpuštom jų bylom, bet nesidomi sąžiningais ir kūrybingais naujaisiais piliečiais. B. M.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kuklus žmogus, pageidavęs paprastų laidotuvių. Nors jos buvo paskelbtos valstybinėmis, pageidavimas buvo išlaikytas. Palaidotas Valleyfielde, Kvebeke, netoli savo gimtinės St. Anicet.

Toronto posėdžiavo Ontario Darbo Federacijos 1456 atstovai su savo pirm. C. Pilkey. Prieš prasidedant jų konferencijai, buvo paskelbta, kad metinė infliacija Kanadoje pakilo iki 10,9%, unijų išsikovotas metinis atlyginimų didinimas trečiame šių metų ketvirtyje pasiekė 11,1%, nors pirmajame ketvirtyje tebuvo 9%. Konferencijos dalyviai, nekreipdami dėmesio į ekonomines visos Kanados problemas, žada reikalauti dar augštesnio atlyginimų didinimo. Jie netgi nori, kad būtų įvesta 32 valandų darbo savaitė su 40 valandų atlyginimu, o dirbančioms motinoms, susilaukusiomis kūdikio, būtų duodamos vienerių metų atostogos, apmokamos iš Kanados nedarbo draudos. Dabar tokios moterys gauna 17 savaičių apmokamų atostogų.

Kanada atšaukė grūdų pardavimo suvaržymus Sov. Sąjungai, įvestus JAV prez. J. Carterio iniciatyva dėl sovietinės Afganistano invazijos. Kanada su anuometiniu min. pirm. J. Clarku tada išpareigojo iki š.m. liepos 31 d. sovietams neparduoti daugiau kaip 3,8 milijono tonų. Senatorius H. Argue, ministeris, tvarkantis Kanados kviečių tarybos reikalus, dabar daro išvadą, kad šiemetinio derliaus Sovietų Sąjungai pardudami grūdai gali peržengti 5 milijonus tonų. Suvaržymo atšaukimas teisinamas nauja JAV ir komunistinės Kinijos sutartimi, padidinusia kviečių pardavimą Kinijai. Esą ta sutartis įpareigoja Kiniją, jeigu ji norėtų sumažinti grūdų įvežimą, atitinkamai atsisakyti importo iš Kanados ir Australijos.

Sveikatos ministrė M. Begin planuoja į Kanados pensijų planą pilnomis narėmis įjungti ir ištekejusias moteris, atliekančias tik šeimos darbą namuose. Tokių moterų yra beveik 5 milijonai. Jos būtų traktuojamos kaip nuosavos verslus turintys vyrai, moką draudai iš savo pajamų. Pasilymas jau susilaukė kritikos. Primenama, kad juo tegalės pasinaudoti turtingų šeimų moterys. Neturtingos šeimos, vos suveddamos galą su galu, tokioms papildomoms įmokoms neturės lėšų.

Žemės drebėjimo ištiktai Italijai Kanados valdžia jau paskyrė beveik \$2 milijonus. Imigracijos min. L. Axworthy taipgi pažadėjo italams, atvykusiems pas gimines Kanadoje, specialų leidimą pasilikti ilgesnį laiką, jeigu jie yra iš žemės drebė-

Atėitininkų žinios

Moksleivių atėitininkų susirinkimas įvyks gruodžio 6, šeštadienį, 6 v.v. Seselių Namuose. Prašome visus moksleivius dalyvauti. Tema bus: "Žmogaus ir Dievo draugystė".

Atėitininkų Kūčios įvyks gruodžio 14 d., 5 v.v., Prisikėlimo parapijos salėje. Visus maloniai kviečiame dalyvauti. Suaugusiems — \$5, moksleiviams ir vaikams — \$2.

Studentų atėitininkų centro valdyba parduvinėja kalėdines korteles. Jos yra studentų atėitininkų menininkų darbas ir bus pardudamos vietinių studentų atėitininkų draugovijai. Kaina už dešimt kortelių — \$2.50. Prašom visus paremti studentų atėitininkų sąjungą ir pirkti šių jaunų menininkų darbus. Kortelės taip pat užsakomos paštu (kaina \$3.00 su persuntimu) pas Danutę Balčiūnaitę, 187112 Arrowhead, Cleveland, OH 44119, USA. Tel. 216-486-0283.

Skautų veikla

• Mindaugo dr.-vės varžybose pirmauja Darius Ross, surinkęs jau 22 taškus; jį seka Ričardas Kalendra ir Julius Sinkvičius. Sekanti dr.-vės sueiga — gruodžio 15 d.

• Jaun. skautų "Rūtos" dr.-vės sueiga — gruodžio 13 d. po lietuvių mokyklos pamokų ev. liuteronų išganytoji parapijos salėje. Pirmoji sueiga po N. Metų — sausio 10 d. ten pat.

• Kalėdų senelis vilkiukas, paukštytes, bebrukius, udrutes aplankys gruodžio 21 d., 3.30 v.p.p. Prisikėlimo Parodų salėje. Po to visi jungsis į bendras skautiškas Kūčias didžiojoje salėje.

• Skautų "Dainos" dr.-vės sueiga — gruodžio 17 d., trečiadienį, 7 v.v., pas draugininkę Vidą Barakauskaitę-Senkuvienę. Sekanti sueiga — sausio 7 d. ten pat.

• V.s.k.v.s.l. Dana Garbaliuskiene pakviesta "Satrijos" tunto muzikos ir dainų vadove.

• Užjauciamie "Satrijos" tunto dvasios vadovą kun. Kleboną Joną Staškų, staiga netekusį mamytės.

C. S.

Kanados įvykiai

jimo nusiaubtų sričių. Kanados imigracijos pareigūnams Italijoje įsakyta paspartinti turistinių vizų išdavimą italams tose srityse, norintiems aplankyti gimines Kanadoje.

Ontario parlamentas 46:19 balsų dauguma patvirtino konservatoriaus N. Leluko pasiūlytą projektą įstatymui, kuris Ontario gyventojams leistų dirbti iki 70 metų amžiaus. Jie negalėtų būti išstumti pensijon, sulaukę 65 metų, jeigu nori toliau dirbti ir yra pajėgūs tą darbą atlikti. Sprendimą šiuo klausimu dabar, atrodo, turės padaryti premjero W. Davis ministrų kabinetas. Pasak N. Leluko, šis įstatymas sumažintų pensijų fondų išlaidas tokiu metu, kai pastebimai didėja senesnių asmenų skaičius. Jis taipgi išsaugotų norinčių dirbti asmenų ilgametę patirtį provincijos naudai. 1978 m. Ontario turėjo 2.1 milijono gyventojų, sulaukusių 65 metų amžiaus, o šiemet jų skaičius pasieks 2.3 milijono.

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUCIŪNAITE,
Kanados lietuvių, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus pardudant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgicijų reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:		I M A:	
11¼ % už 6 mėn. term. indėlius		14 % už asm. paskolas	
12 % už 1 m. term. indėlius			
12 % už 3 m. term. indėlius			
11 % už pensijų ir namų planą		13 % už mortgicijus	
10½ % speciali taup. sąsk.			
9½ % už taupymo s-tas			
6 % už čekių s-tas (dep.)			

AKTYVAI virš 27 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas
ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomos
Angėlė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448 • Vakare (813) 367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomos televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Primate siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Pardudodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (artį Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

LIETUVIŲ FOTOGRAFŲ paroda kasmet duoda progą pasireikšti ir įsijungti jauniems menininkams. Lapkričio 7-17 d. buvo iškabinta virš 200 nuotraukų, kurių du trečdaliai spalvotos — pirmą kartą spalvų persvara. 35-kių fotografų darbus vertino du amerikiečiai profesionalai ir Rimantas Zukas, paskyręs spalvotų premijas Vladimirui Feiferiui, Jonui Kupriui ir Stasiui Žilėvičiui, o nespavotų — Kaziiui Daugėlai, Linui Meilui ir Rimui Damijonaičiui. Šių metų specialius svečiai fotografai buvo Uosis Juodvalkis, Romas Bartuška ir Algimantas Kezys, SJ, kurio iniciatyva šios parodos prasidėjo. Paroda rengė komitetas su pirm. Stasiu Žilėvičiumi. Atidaryme kalbėjo Lietuvių Foto Archyvo vardą A. Kezys ir dr. Stasys Budrys. Vakaronėje Lietuvos skaidres rodė Rūta Augiūtė.

STYGINIS LIETUVIŲ ANSAMBLIS septintą kartą viešai koncertavo lapkričio 16 d. Povilo Miliulio prieš 5 metus įsteigtas desimties asmenų muzikinis vienetas jau 4 metai yra vadovaujamas muz. Fausto Strolio, kuris šį sykį dirigavo su Arūnu Kaminskiu. Kompoz. Juozas Stankūnas šiam koncertui sukūrė "Lietuvišką rapsodiją", o kiti kūriniai buvo J. Gaizausko, M. K. Čiurlionio, J. Strolio, St. Šimkaus, G. Telemanno, W. A. Mozarto, G. Verdi ir Fr. von Suppe. "Eisime mudu abudu" — Viltenio sukurta kompozicija šiam koncertui, kuriame paminėta ansamblio nario Balio Pakšto 75 m. amžiaus sukaktis. Solistais buvo bosas Gintaras Auksutis ir Balyas Pakštas (sekminių ragelių). Ansamblio reikalų vedėjas Leonas Narbutis. Vieneto veiklą globoja DLK Birutės Draugija.

JAUNIMO IR SENIMO temomis tą patį savaitgalį Jaunimo Centre įvyko du pokalbiai. Marquette Parko LB apylinkė pakvietė dr. Petrą Kisielių pirmininkauti diskusijoms apie politiką, pažiūras, Bendruomenę ir švietimą. Vyresniams atstovavo Jonas Jasaitis, Juozas Masilionis, dr. Kazys Ambrozaitis, o jaunesniems — Rita Likanderytė, Kęstutis Sušinskas, Vytautas Miliūnas ir Laima Garbonkienė. Skautininkų ramovė surengė panašią temą popietę, nes jaunimo organizacijų vadovams rūpi įjungti bei išlaikyti vyresnįjį jaunimą lietuviškoje aplinkoje bei veikloje.

LITUANISTIKOS katedra tebėra smarkiai diskutuojama. Lapkričio 16 d. PLB valdybos narys Romas Sakadolskis sukvietė iniciatorių grupę rūpintis įgyvendinimu PLB V-tojo seimo nutarimo taktiką katedrą steigti. Jau metus medžiaga apie katedros galimybes renkas Leonas Raslavicius pranešė apie geriausias sąlygas keliuose JAV universitetuose. Dr. Rimvydas Šilbajoris, davęs minčiai akstiną 1978 m. seime, pateikė savo įžvalgas. Spaudoje nuomonėmis pasiskirsčius tarp universitetinės katedros ir šiaip lietuvių atskiros tyrimo įstaigos, iniciatorių susirinkimas pasiliko prie katedros — vykdyti seimo nutarimą. Svarstybių duomenys bus išsiųsti asmenims, kurie katedros reikalų sielojasi.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI reikalinga finansinė talka labai skubiai, tad naujo direktoriaus Jono Kavaliūno atsišaukimai randa atgarsį ne tik PLB valdyboje, ką tik paskyrusioje savo atstovą gimnazijos kuratorijoje, bet ir JAV LB apygardose, apylinkėse, kurios žada pradėti lėšų teikimo vaju. Gyvenęs Čikagos apylinkėje ir daug metų čia dirbęs JAV LB švietimo taryboje bei PLB švietimo reikalams vicepirmininko pareigose dir. J. Kavaliūnas tikisi sulaukti daugiau talkos iš Čikagos bei apylinkių lietuvių.

"ČIČINSKAS", lietuvių meno ansamblio "Dainavos" 35-tųjų veiklos metų veikalas, susilaukė pilnos salės lapkričio 8 ir 9 d.d. spektakliuose seserų kazimieriečių gimnazijoje. Pagal Anatolijaus Kairo libretą muzika parašė Aloyzas Jurgutis, kuris dirigavo 3 v. muzikinę dramą ir 20 asmenų orkestrą. Kaikuriams žiūrovams Petro Maželio režisūra atrodė nerdaug nejudri, bet 67 asmenų choro ir 12 solistų trijų valandų veikalas jau yra svarbus kultūrinis įvykis. Piktą Čičinsko vaidmuo teko sol. Rimui Strimačiui, Upytės dvaro už-

vaizdu Kmita buvo Valentinas Liorentas. Daugiausia plota Teologui — Vytautui Paulioniui. Julius Savrimas vaidino bajoro Bagdono vaidmenį, Vytautas Radys — dvarininką Dubowskį. Moterų vaidmenyse buvo: Margarita Momkienė — Čičinsko meilužė Albina, Roma Mastienė — Bagdono sužadėtinė Vanda, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė — septyniolikmetė Jadvyga, kurios Čičinskas geidė, jos palydovė — Elena buvo Julita Sermuksnytė-Burgess ir Vandos palydovė Paulė — Nelė Paulauskaitė. Scenovaizdis — dail. Jurgio Daugvilos.

Ką man reiškia religija?

(Atkelta iš 5-to psl.)

dama tėvams. Visi dalyviai, vienas po kito, ėjo prie kunigo Saulačio ir atsakė į klausimą, užsidedę savo žvakę ir grįžo į savo vietas. Kai visų žvakės jau degė, kun. Saulaitis, dėkodamas Dievui, savo žvakę įstatė į smėlį (prie altoriaus didelėje statinėje). Taip padarė ir visi kiti. Mišiom pasibaigus, daugumas nuėjo miegoti, bet keli pasiliko pasišneketi su atvykusiais draugais.

Paskutinė diena

Prikelti iš miego Ritos Rudaitytės "būgnų", rinkosi studentai virtuvėje rytinei maldai ir pusryčiams, kurių paruošime visi dalyvavo. Po pusryčių įvyko paskutinis kolektyvinis pokalbis, po kurio visi išsiskirstė tvarkyti barakų. Sugrįžę į virtuvę, pavalgė pietus ir pradėjo atsivieškinti su svečiais iš tolimesnių vietų.

Mano nuomone, šios kolektyvinės sėkmingai praėjo, nors oras nebuvo palankus. Be visų dalyvavimo jos nebūtų buvusios tokios, kokios buvo. Iš Klevelando dalyvavo Zita Kripavičiūtė, Lydija Balčiūnaitė ir Rūta Staniškytė; iš Montrealio — Paulius Mališka ir Albertas Skučas; iš Hamiltono — Aušra ir Ramunė Pleinytės. Toronto studentai ateitininkai yra dėkingi už jų dalyvavimą.

Ypatinai esame dėkingi kun. A. Saulačiui, SJ, ir seselei Ignei už jų dalyvavimą ir įdomiai vestas kolektyvas. Tikiuosi, kad šis savaitgalis liks ilgai mūsų mintyse. Antanas Rašymas

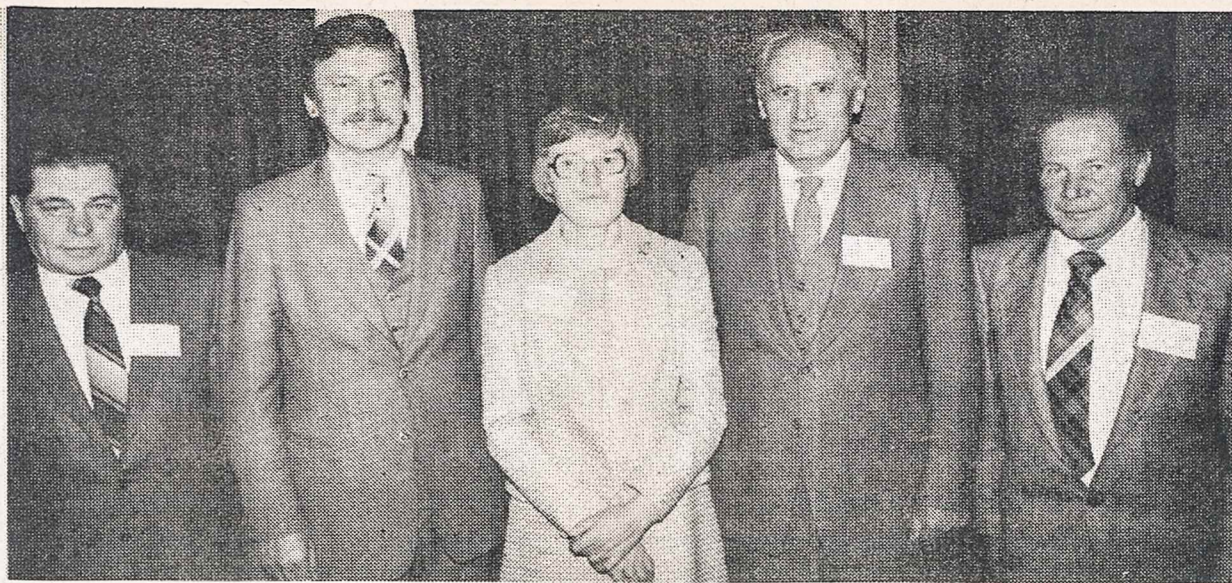
Lenkų savaitraštis "Związkowiec" Torontė lapkričio 26 d. laidoje pirmajame puslapyje išspausdino platoką informaciją apie Vladą Sakalį, dalyvavusį spaudos konferencijoje Madride. Joje aptasakotas VI Sakalio pabėgimas iš Vilniaus, jo nuotykių ir jo veikla kaip rezistentų Lietuvoje. Informaciją jie pabrėžiama, kad laisvė jam yra brangus dalykas.

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Kanados Lietuvių Bendruomenės XI krašto tarybos pirmosios sesijos prezidiumas. Iš kairės: sekr. J. BATAITIS iš Sudburio, pirm. A. KLICIUS iš Montrealio, sekr. S. RUDIENĖ iš Sudburio, pirm. dr. P. LNKOSVICIUS iš Montrealio, pirm. K. DUBAUSKAS iš Kalgario

Operinė drama "Čičinskas" buvo suvaidinta lapkričio 29 d. Central Tech mokyklos salėje, kur telpa 1200 žiūrovų. Tai buvo meno šventė ne tik torontiečiams, bet ir apylinkių tautiečiams, kurių nemažas skaičius dalyvavo spektaklyje. Visos vietos buvo užpildytos. "Dainavos"

Advokatas
Algis S. Pacevičius,
B.Sc., LL.B.
2299 Dundas St. W., suite 303
Toronto, Ontario
M6R 1X7
(Kampus Bloor ir Dundas St.)
Telefonai:
įstaigos (416) 537-2643
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

All Languages Service
NOTARIZUOTI VERTIMAI
IR VERTEJAVIMAS PER 70 KALBŲ
361-0303
SUITE 1105, 67 YONGE STREET, TORONTO, ONT. M5E 1J8

**KALĖDINĖS DOVANOS
GIMINĖMS LIETUVOJE**
SPECIALUS SIUNTINYS 1 — 1980
Labai gera angliška vilnonė medžiaga vyriškai arba moteriškai eilutei; vakarinei suknelei medžiaga arba lygi vilnonė medžiaga suknelei; vyriškas arba moteriškas megztinis; komplektas moteriškų nailoninių apatinių arba vyriški geresni marškiniai; "Wrangler" arba "Levi" džinsai, mėlynos arba rumbuto velveto; "crimplene" medžiaga moteriškai eilutei arba dviem suknelėm; vyriški arba moteriški geri odiniai pusbačiai.
Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$350.00
Taip pat dar galima į šį siuntinį įdėti 9 svarus prekių: medžiagos — ir dirbtinio minko kailio apsiaustui 2.75 m
Zemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų:
Avikailiai, ilgi, vyriški arba moteriški, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamašalas, sveria 5 sv. \$305.00
Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui, sveria 6sv. 120.00
Džinsai "Wrangler" arba "Levi" (siuntinyje gali būti du), sveria 2 sv. Kaina už vienus 56.00
Džinsai "Wrangler" rumbuto velveto (siuntinyje gali būti du), sveria 1½ sv. Kaina už vieną 56.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis, sveria 1 sv. 50.00
Moteriškos arba vyriškos nailoninės kojines 4.00
Vilnonės arba šilkinės skarelės 16.00
Sudedamas lietsargis, sveria ½ sv. 15.00
Geresni marškiniai 25.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai, sveria 1½ sv. 60.00
Puiki medžiaga suknelei, sveria 1 sv. 39.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, sveria 3 sv. 78.00
Kalkuliatorius "TI-33 Texas" 128.00
Stetoskopai, sveria ½ sv. 75.00
Šiuos maisto gaminius galima siųsti su drabužiais: ½ sv. arbatos — \$5.50, ½ sv. kavos (nescafe) — \$8.00; 1 sv. kavos — \$9.00; 1 sv. šokol. saldinių — \$9.00.
Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais, tarpininkaujame išrupinant pensijas.

BALTIC STORES & CO.

(Z. JURAS)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 01 460 2592

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

(torontietis), V. Liorentas, R. Mastienė, J. Savrimas, A. Simonaitytė-Gaižiūnienė, V. Radys, N. Paulauskaitė, J. Šermukšnytė-Burgess. Spektaklis Torontė (ketvirtas iš eilės) buvo sutiktas entuziastiškai. Jo rengėjas — Prisikėlimo parapija surengė jaukių priėmimų savo salėje, kur rengėjų vardu kalbėjo bei dėkojo par. tarybos pirm. V. Taseckas ir A. Kuolas. Dainaviečių vardu kalbėjo rež. P. Maželis, "Dainavos" pirm. A. Smilga ir pats maestro A. Jurgutis. Speciali padėka išreikšta mecenatams, kurių susidarė apie 70.

Lietuvos Kankinių parapijos komitetas džiaugiasi, kad labai gražiai praėjo naujų kunigų suiktuvės. Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams ir tiems, kurie kuo nors prisidėjo prie sutiktuvų ruošos. Komitetas ypač dėkoja: solistams — S. Ziemelytei, A. Simanavičiui, akompaniatoriui J. Govėdai, muz. St. Gailevičiui ir jo vadovaujamam chorui už meninės programos atlikimą; K. Dalindai už paaudotas gėles, o A. Arštikaitienei, M. Gudelienei ir B. Jonaitienei už jų paruošimą. Komitetas taip pat dėkoja J. A. Arštikaitiams už gėles, kurios puošė šventovės naujojo klebono kun. J. Staškaus įvedybų iškilmes.

Teatrų festivalyje Čikagoje sėkmingai dalyvavo Hamiltono "Aukuras" ir Toronto "Aitvaras". Jiedu laimėjo tris pirmąsias vietas (geriausių aktorių — M. Kalvaitienės, S. Ramanauskas, geriausio teatro — E. Kudabienės). Dvi likusios pirmosios vietos-premijos teko Los Angeles lietuvių teatrui.

Vietoj kalėdinių atvirukų "Tėviškės Žiburiai" aukojo \$26: Marytė, Vacys ir Rūtelė Vaitkai; \$25: Birutė, Vytautas, Aldona ir Jūratė Biretos, Marija Gečienė, J. I. Nacevičiai; \$20: Genovaitė ir Augustinas Senkai, Olga ir Mykolas Krivickai, Oakville, Ont., J. ir A. Ramonai, Oakville, Ont., J. N. R. Budriai, Marijonas ir Rasa Valaičiai, M. I. Zubrickai, J. Valiukienė, V. I. Ignaičiai, Sofija ir Kazys Gečiai; \$15: Alvinas ir Vladas Ramonauskai, Erika ir Vincas Sakavičiai, Hamilton, Ont., Simas ir Marija Gudačiai; \$10: Apolinaras Čepaitis, Ona Juodišienė, Albina ir Jonas Didžbaliai, Hamilton, Ont., Vytautas ir Irena Pečiuliai, Antanas ir Stasė Zimnickai, Antanas, Monika Bumbuliai ir dukros, Antanas ir Ona Jakinavičiai, K. J. Rugiai, Antanas ir Marija Basalykai, Monika Žekienė, Bronius Mackevičius, Bronius, Elena ir Alvinas Kišonai, J. O. Azubaliai ir sūnūs, V. F. Mockai ir šeima, Aleksas Andriulis, S. J. Petraičiai, Mikas ir Stasė Petručiai, V. Matulaitis, Aldona, Vladas ir Leta Vaitoniai; \$6: Petras Gaidelis.

Latvių pamaldos už žuvusius tautiečius deportacijoje ir kitur buvo surengtos Šv. Mykolo katalikų katedroje lapkričio 23, sekmadienį, 12.10 v. p. p. Angliškai pamaldos buvo pavadintos "The Latvian Martyrs Remembrance Mass". Apie šias pamaldas rašė dienraščiai "Star" ir "Sun".

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskatintį adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

VLiko seimas įvyks š. m. gruodžio 13-14 d. d. Toronto Lietuvių Namuose. Registracija — nuo 9 v. r., pirmasis posėdis — 9.30 v. r. (įžanginė dalis, sveikinimai, pareigūnų pranešimai, įskaitant pirm. dr. K. Bobelio). Popietinis posėdis — 2.15 v. Jame numatyti Tautos Fondo pranešimai, diskusijos ir paskaitos: VI. Sakalio "Kryptys kovoje už Lietuvą", A. Vokietaičio "VLiko atstovybė Švedijoje 1944 m.", prel. J. Balkūno "Lietuvių veiksniai ir jų paskirtys". Koncertas-vakarienė — 7.30 v. v. Gruodžio 14, sekmadienį, 8.30 v. r. pamaldos Prisikėlimo šventovėje (prel. J. Balkūnas), po jų posėdžiai L. Namuose (nutarimų svarstymas bei balsavimas, seimo užbaigta).

VLiko seimo proga Torontė sudaryti vykdomasis rengėjų ir garbės komitetai. Į vykdomąjį komitetą įeina: pirm. dr. A. Pacevičius, vicepirm. inž. H. Lapas, izd. A. Firavičius. Į garbės komitetą: dr. J. Zmuidžinas — generalinis Lietuvos konsulas Kanadoje, kun. J. Staškus — Lietuvos Kankinių par. klebonas, kun. A. Simanavičius, OFM, — Prisikėlimo par. Klebonas, kun. A. Žilinskas — Lietuvių evang. liuteronų Išganytojų par. klebonas, prof. A. Zubrys — Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių Toronto skyriaus pirmininkas, adv. J. Kuraitė — Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkė, R. Jonaitienė — KLB Toronto apyl. valdybos pirm., L. Beržinytė — KL Jaunimo S-gos pirm., inž. E. Čuplinskas — Kanados Lietuvių Fondo v-bos pirm., A. Senkus — Toronto Lietuvių Namų valdybos pirm., A. Rinkūnas — Anapilio tarybos pirm., V. Skrinškas — Kanados skautų rajono vadas.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga 1981 m. sausio 24 d. rengia žiemos karnavalą Torontė (čiuožimas, futbolo rungtynės, "sniego karas", pasivažinėjimas rogučėmis; vakare — Šokiai L. Namuose). 1981 m. vasario 7 d. KLSJ rengia politinę konferenciją jaunimui. Smulkiau apie tai bus pranešta vėliau.

Naujoji Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, išrinkta KLB tarybos suvažiavimu Montrealyje, posėdžiavo lapkričio 25 d. Anapilyje ir pasiskirstė pareigomis: pirmininkė adv. J. Kuraitė iš Hamiltono, vicepirm. kultūros reikalams inž. J. V. Danys iš Otavos, vicepirm. visuomeniniams reikalams I. Meiklejohn, vicepirm. A. Nausėdas, sekr. J. Pleinys iš Hamiltono, izd. V. Dauginis, narys šalpos reikalams J. Kristolaitis, informacijos — inž. Edv. Stungevičius, narių ypatingiems reikalams pakviestas buvęs KLB pirm. J. R. Simanavičius. Dar trūksta švietimo reikalų vadovo, kuris numatomas pakviesti vėliau.

Ontario parlamente posėdžio metu lapkričio 28 d. atsilankė keli Sov. Sąjungos augšausios tarybos nariai, kurių tarpe buvo vienas lietuvis. Ši grupė buvo pakviesta vieno NDP partijos nario ir pasodinta svečių galerijoje. Opozicijos vadas S. Smith paklausė premjerą W. Davis, kodėl taip daroma. Pastarasis atsakė, jog tai tvarko parlamento pirmininkas. S. Smith priminė, jog taip daryti negalima, nes Kanada nepripažįsta Baltijos valstybių okupacijos. Šią žinią pranešė CTV lapkričio 28 d. 11 v. v. žiniose.

A. a. Eugenija Staškevičienė, 67 m. amžiaus, mirė lapkričio 27 d. Ji vedė savo dukraitę į vaikų darželį ir sukrito gatvėje laukdama autobuso. Policijos pašauktas greitosios pagalbos automobilis nuvežė ją į Sv. Juodelio). Popietinis posėdis — 2.15 v. Jame numatyti Tautos Fondo pranešimai, diskusijos ir paskaitos: VI. Sakalio "Kryptys kovoje už Lietuvą", A. Vokietaičio "VLiko atstovybė Švedijoje 1944 m.", prel. J. Balkūno "Lietuvių veiksniai ir jų paskirtys". Koncertas-vakarienė — 7.30 v. v. Gruodžio 14, sekmadienį, 8.30 v. r. pamaldos Prisikėlimo šventovėje (prel. J. Balkūnas), po jų posėdžiai L. Namuose (nutarimų svarstymas bei balsavimas, seimo užbaigta).

A. a. Albinas Trečiokas, senosios ateivijos atstovas, žymus visuomenės veikėjas JAV-se, palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse gruodžio 1 d. po gedulo pamaldų, kurias atlaikė kun. A. Stalioraitis Lietuvos Kankinių šventovėje. Velionis, artimųjų globojamas, kurį laiką gyveno ir Torontė. Pastaruoju metu gyveno Floridėje, kur ir mirė sulaukęs 87 metų amžiaus. Lėktuvu buvo atskraidintas į Torontą ir pašarvotas Mississaugoje. Į laidotuves iš JAV-bių buvo atvykę: velionies sūnus Albinas Trečiokas, Aldona Valaitytė-Trečiokienė, visuomenės veikėjas, "Vienybės" red. Jonas Valaitis. Jie aplankė ir "T. Žiburius", lydimi J. Gataveko ir Ant. Garbūno.

Inž. J. V. Danys ir Milda Danytė, gavę federacinės vyriausybės paramą, renka sakinį medžiagą leidiniui apie Kanados lietuvių. Jiedu yra aplankę jau daug vietovių ir užrašę apie 200 pokalbių-atsiminimų su įvairiais lietuvių veikėjais. Tuo būdu jie telkia vadinamąją sakinį istoriją (oral history). Suteiktą medžiagą bus panaudota leidiniui apie Kanados lietuvių anglų kalba. Lapkričio 23-25 d. d. inž. J. V. Danys lankėsi Torontė ir užrašė į magnetofono juosteles keletą pokalbių-atsiminimų.

Rašytoja ir spaudos bendradarbė Aurelija Balaišaitienė iš Klevelando lankėsi Torontė ir "T. Žiburiuose" lapkričio 28-30 d. d. Ji labai aktyviai dalyvavo kultūriniame bei visuomeniniame lietuvių gyvenime ir spaudoje. 1971 m. ji yra laimėjusi "Dirvos" novelės konkursą. "Draugo" atkarpose buvo išspausdinti keturi jos romanai ir keletas novelių. Taip pat kelios jos novelės buvo išspausdintos "Dirvoje". Rankraštyje tebėra vienas romanas, novelių ir poezijos rinkinys.

A. a. Eugenijos Staškevičienės atminimui "T. Žiburiams" aukojo \$10: Vatonijų šeima; \$25: Rimas, Gražina Strimačiai ir Jonas, Ona Kirvačiai; \$10: R. Celejewska, A. ir J. Ramonai.

Kiagičiai solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, kurie koncertuoja P. Amerikoje, atsiuntė iš Kolumbijos atviruką: "Nuoširdūs linkėjimai iš P. Amerikos! Mūsų koncertai ir visa lietuvių kultūros savaitė susilaukė gražiausios pasisekimo Bogotoje. Malonu buvo patirti, kad "Tėviškės Žiburiai" yra P. Amerikoje vertinami ir laukiami".

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE ★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komercinių
533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
VACYS ZIZYS 232-1990
Istaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
• Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• IVAIRIŲ VAKARONĖS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusį sekmadienį 11 v. p. maldas laikė ir pamokslus sakė kun. A. Babonas, Sv. Antano par. klebonas iš Detroito.

— Gruodžio 1 d. Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a.a. Albinas Trečiokas (mirė Floridoje) ir a.a. Eugenija Staškevičienė.

Lapkričio 30 d. įvyko pirmoji skautų-čių grupių "Dobilukų" ir "Agonėlių" sueiga.

— Parapijos skolos mokėti aukų \$200 dr. A. Pacevičius, \$100 Eugenijus Stunguris.

— Norinčius priimti Sutvirtinimo sakramento prašoma registruoti klebonijoje (277-1270). Jis bus teikiamas ateinančių pavasarį.

— Pirmąjį Komuniją iki šiol užregistruoti 4 vaikai.

— Pakrikštyta Anna Louise Zalnierūnaitė.

— Rengiasi tuoktis Gintaras Repečka su Aldona Kojelyte.

— Mišios gruodžio 7, sekmadienį, 10 v.r. už a.a. Joną Juodį, 11 v.r. — a.a. kun. Petrą Ažubalį.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu buvo rinktos aukos Italijos fondui nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo.

— Choras repetuoja pirmadieniais 7.30 v.v.

— Konfirmandų pamoka — trečiadieniais, 5 v.p.p., Mississaugoje.

— Sekmadienį Advento pamaldos, po kurių Damburū butė įvyks moterų draugijos susirinkimas.

— Šio mėnesio tarybos posėdis — gruodžio 8 d., 7.30 v.v.

— Advento ir Kalėdų programa: gruodžio 14 d., 9.45 v.v., pamaldos su šv. Komunija, Kūčių vakara 7 v.v.

— Kalėdų ryto pamaldos 9.45 v.v. be šv. Komunijos.

— Jaunimo pamaldos — gruodžio 21 d., 1.30 v.p.p., po kurių įvyks moterų draugijos ruošiamą Kalėdų eglutę.

— Užuojaus reikiame vyrui Juozui, kun. klebonui Jonui bei visai šeimai, netikėtai mirus žmonai bei mamytei a.a. Eugenijai Staškevičienei. Išeis ramybėje!

Lietuvių Namų žinios

— Gruodžio 17, sekmadienį, 3 v.p.p. Karaliaus Mindaugo menėje įvyks Vaiko Diena, kurios programą atliks mūsų mažieji (žiūr. skelbima).

— Gruodžio 14, sekmadienį, 5 v.p.p. Lietuvių Namuose rengiamas "Dirvos" savaitraščio 65 metų sukakties paminėjimas. Pranešimus padarys Liet. Tautinio Sąjūdžio pirm. inž. E. Bartkus, "Vilties" dr. J. Jankaitis, "Vilties" dr. J. Jankaitis, "Vilties" dr. J. Jankaitis.

— Kūčių vakarienės ir N. Metų suikimo bilietai baigiami išparduoti. Norintieji dalyvauti nedelsdami įsigykite bilietus LN raštineje arba sekmadienį popiečių metu.

• Atsiųskite adresus savo pažįstam, kurie dar neskaity "Tėviškos Ziburiai" — jie gaus keletą numerių susipažinti nemokamai.

VYRAS, 40 metų amžiaus, nori susipažinti su mergina, gyvenančia išsivijioje arba Lietuvoje vedybų tikslu, 28-39 metų amžiaus. Rašyti "TZ" adresu, pažymint Vytui Jaunikui.

VYRESNIO AMŽIAUS pasiturintis profesionalas norėtų vedybų tikslu susipažinti su tvarkinga ir išsilavinusia mergaite arba našle be šeimos, 30-50 metų amžiaus. Rašyti šiam laikraščiui, pažymint ant voko: Vedybinis — profesionalui J. T.

AUGUSTOS SILDYMO KAINOS! Šalta žiema, mes turime pūkus užkloti jums. Lietuvis b-vė parduoda pūkines antklodes (kaldras). Užsakyti tel. 787-8378 Toronto.

DOVERCOURT-COLLEGE išnuomojamas didelis kambarys III-me augštes vyresnio amžiaus nerūkiančiai moteriai su teise virtis. Labai ramus namas. Skambinti po 5 v.v. tel. 534-8112 Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

JIESKOMAS asmuo (vienas arba su šeima) namo priežiūrai. Atskiras nemokamas butas kaime, netoli miestelio. Skambinti tel. 762-0366 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS įsiekio jaunų (14-18 metų) padavėjų, taip pat vestuvėms moterų darbininkų. Suinteresuotos prašomos skambinti tel. 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gilią užuojaus reikią kun. J. Staškui, Lietuvos Kankinių parapijos klebonui, kunigai ir parapijiečiai, mirus jo mylimai motinai Eugenijai.

— Sekmadienį Mišių metu giedojos sol. Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė.

— Sventoji Valanda su švenčiausio adoracija — ši penktadienį, 7 v.v. Mišios — 7.30 ir pamokslas.

— Pirmą mėnesio penktadienį lankomi ligoniniai ir seneliai, aprūpinant sakramentais.

— Pirmas mėnesio sekmadienis — gruodžio 7. Antroji rinkliava — skolos mažinti.

— Kun. Pijus Šarneckas, pranciškonas, iš Brooklyno vienuolyno perkeltas į Torontą darbuotis Prisikėlimo parapijoje. Jis yra buvęs misionieriumi N. Gvinėjos saloje.

— KLK Moterų Prisikėlimo parapijos skyriaus metinė šventė ir agapė — ši sekmadienį, po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje.

— Pirmosios Komunijos pamokos bus Maironio mokyklos patalpose šeštadieniais tikybos pamokų metu. Mokytoja — seselė Loreta.

— Uždaros kolektyvijos vyrams — gruodžio 12-14 d.d. Registruotis pas A. Bumbulį tel. 769-6038.

— Pakrikštyta Liana-Nijolė-Marija, Vytauto ir Nijolės Tamulaičių dukrelė.

— Sutvirtinimo sakramento pamokos prasideda ši sekmadienį po 10 v. Mišių seselių namuose. Registruoti berniukus ir mergaites, sulaukusius 12 m. amžiaus.

— Italijų nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo padėti ši sekmadienį bus išdalinti vokeliai rinkliavai, kuri bus daroma gruodžio 14, sekmadienį.

— Mišios sekmadienį 8 v. už Mykolą Dervinį, užpr. S. Dervinienė, 9 v. už Oną Varnienę, užpr. V. F. Skrinkskai, 10 v. tretininkų intencija, užpr. valdyba, 11.30 v. už parapiją, 7 v.v. už Eleną ir Benediktą Tarvydus, užpr. J. Tarvydas.

KALEDINIS "T. ZIBURIŲ" NUMERIS išeis gruodžio 18 d. data. Kalėdiniai ir N. Metų sveikinimai priimami iki gruodžio 9 d. Vėliau gauti sveikinimai gali nepatekti į kalėdinį numerį. Kviečiame skaitytojus įsijungti į bendrą kalėdinį sveikinimą, atsiunčiant auką "T. Ziburiams".

Metinė "T. Ziburijų" prenumerata nuo 1981 m. sausio 1 d. — \$15. Tiems, kurie užsimokės prenumeratą iki 1981 m. sausio 1 d., galioja senoji kaina — \$14. Naujiems skaitytojams "TZ" prenumerata lieka ir toliau \$10.

Moterų šventė. Š. m. gruodžio 7, sekmadienį, KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius ruošia savo metinę šventę ir agapę (vaisės). Visos narės dalyvauja organizuotai šv. Mišiose 11 v.v. Po pamaldų Parodų salėje — dr. M. Arštikaitytės-Uleckienės paskaita "Pagalba politiniams kalinams Lietuvoje". Po paskaitos — bendri pietūs.

Mums trūksta jaunų jėgų, todėl kviečiame prijaučiančius parapijietes įsijungti į mūsų lietuvių katalikų moterų eiles. Ateikite praleisti su mumis sekmadienio popietės, susipažinti su mūsų veikla. Iki pasimatymo sekmadienį! Valdyba

Anapilio Sodybos Korporacijos susirinkimas šaukiamas gruodžio 7, sekmadienį, 3 v. p. p., Anapilio parodų salėje. Darbotvarkė: 1. Susirinkimo atidarymas, 2. Invokacija ir mirusių pagerbimas, 3. Darbotvarkės priėmimas, 4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas, 5. Pranešimai: (pirmininko, išdėtininko, kapinių komisijos), 6. Paklausimai, diskusijos, nauji pasiūlymai, 7. Dviejų valdybos narių perrinkimas, 8. Susirinkimo uždarymas. Nustatytu laiku kvorunui nesusirinkus, po valandos šaukiamas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas neatsižvelgiant į dalyvaujančių skaičių.

Visuotiniame susirinkime pasibaigus, tuoj pat pačioje vietoje šaukiamas specialus susirinkimas statutui keisti.

Valdyba

KLB Toronte apylinkės tarybos (naujai išrinktos) posėdis šaukiamas gruodžio 9, antradienį, 7 v. v., Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo salėje. Dalyvauti kviečiami rinktieji tarybos nariai ir visų organizacijų pirminkai arba jų atstovai.

A. a. Antano Bačono atminimui paaukojo "T. Ziburiams" \$10 S. K. Juknevičiai.

A. a. Albino Trečioko atminimui vietoje gėlių "TZ" aukojos \$30: Marija, Antanas Garkūnai ir Danutė, Juozas Trečiokai.

Š. m. gruodžio 7, sekmadienį, 3 v. p. p., Lietuvių Namų Moterų Būrelis, talkinamas Lietuvių Namų personalui, Mindaugo menėje rengia

VAIKO DIENA

PROGRAMOJE:

- Maironio mokykla
- Jaunoji "Atžalyno" grupė

- Jaunoji "Gintaro" grupė
- Vaikų darželis

- Skautai — vilkiukai paukštytės
- Ateitininkai — jaunučiai

Vaisės vaikučiams ir svečiams

Lietuvių Namų Moterų Būrelis

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO SEIMO KONCERTAS-

VAKARIENĖ

Š. m. gruodžio 13, šeštadienį, Lietuvių Namuose, Karaliaus Mindaugo salėje. Koncerto pradžia — 7 v.v.

PROGRAMOJE:

solistas V. Paulionis, akompaniatorius muz. J. Govėdas

KALBĖTOJAI —

VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, prel. J. Balkūnas, laisvės kovotojas Vl. Sakalys.

Šokiai, grojant šauoniai muzikai. Vakariene, paruošta J. Bubulienės. Baras veiks nuo 6.30 valandos vakaro. Įėjimas — \$14 asmeniui. Bilietai platinami parapijose, Lietuvių Namuose, ir Tautos Fondo atstovybėje (A. Firavičius tel. 535-9864).

VLIKo seimui rengti komitetas

LN Jaunimo Būrelis ir svetainė „Lokys“ kviečia į trečią

ŽIEMOS sutikimo VAKARA

Bus smagūs šokiai, muzika, DJ. Svetainė "Lokys" aptarnaus stalus.

Įėjimas namokamas.

gruodžio 13, šeštadienį, 8.00 v. vakaro, Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo menėje

Iškilmingas

SUTIKIMAS

Anapilyje gruodžio 31, trečiadienį, nuo 7 v.v.

1. Šilta vakariene su vynu
2. Šalti užkandžiai 10.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. Šokiai, geras orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir šokiadieniais pas P. Šepavičių 766-3726 arba vakarais pas R. Celejewską 231-8832.

Vakariene ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė. Visus dalyvauti maloniai kviečia — ANAPILIO TARYBA

MAE - LAINE BRIDALS

1150 Lorne Park Rd., Mississauga

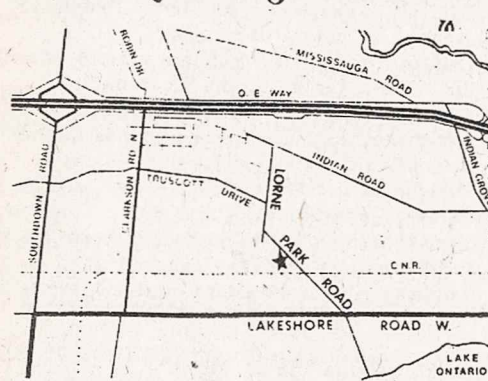
yra pasiruošusi jums patarnauti gražiausiais pavasario bei vasaros vestuviniams drabužiais ir nuotakos apranga

- Mados kiekvienam vestuviniam pobūviui
- Kokteilių apranga ir vakariniai drabužiai

Nuo antradienio iki šeštadienio 10 v.r. - 5 v.p.p. Vakaris priimama tik

susitarus telefonu 274-5301

Ona Stončiū

Metinė "Atžalyno" šventė

lapkričio 30 d. Lietuvių Namuose susilaukė gausių lankytojų, kurie tiek savo dalyvavimu bazare, tiek loterijoje, tiek meninėje programoje, tiek aukomis stipriai parėmė renginį, kuriam meninės programos dalį atliko Bostono tautinių šokių grupė, vadovaujama O. Ivaškienės. Plačiau — kitame "TZ" nr.

Architekto dr. A. Kulpos projektuota kroatų katalikų šventovė Ontario Londone pašventinta lapkričio 30 d., dalyvaujant gausiai miniai žmonių. Šventinimo apeigas atliko vietos vyskupas Sherlock su grupe kunigų. Šventovėje yra 600 vietų, salėje — 900. Iškilmėje dalyvavo ir architektas su žmona. Jiedu buvo specialiai pagerbti pagal kroatų papročius.

KLB Toronto apylinkės valdyba šaukia

apylinkės tarybos SUSIRINKIMĄ,

kuris įvyks š. m. gruodžio 9, antradienį, 7 v.v., Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo salėje

KVIEČIAMI VISŲ ORGANIZACIJŲ VADOVAI (ATSTOVAI) IR TARYBOS NARIAI

MONTREALQUE

KLB Montrealio apylinkės valdyba š. m. lapkričio 27 d. turėjo paskutinį savo kadencijos posėdį. Svarstyta: krašto tarybos suvažiavimas, apylinkės valdybos rinkimai, suvažiavimo priėmimo ir ballaus apyskaita. Pasiaktyta dėl Montrealio lietuvių visuomenės nesidomėjimo Bendruomenės veikla ir dėl esamų sunkumų kauptis Bendruomenės organizuojant. Visuotiniame susirinkime š. m. gruodžio 14, sekmadienį, numatomi trijų generacijų pasisakymai tema "Zvilgnis i mūsų Bendruomenę". Aptarti tam klausimui yra pagyviesti jaunimo, vidurinio ir vyresnio amžiaus atstovai. Bus diskusijos — pasisakymai. Kviečiame visus dalyvauti. Lietuviškos išlaikymas išsivijioj — kiekvieno lietuvių šventa pareiga. A. J.

Leidiny "Lithuanians in Canada", kurio laida jau baigiasi, pasiekia net labai tolimas šalis. Viena montrealietė pasiuntė jį kaip dovaną Indijon ir Japonijon. Iš ten gautas atsakymas, kad tai buvo "delightful surprise".

Vedybinio gyvenimo sukaktį (40 metų) atšventė Pranas ir Adelė Skruibiai, Juozas ir Adelė Krutjelskiai. Ilgiausių metų jiems!

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 23 d. Aušros Vartų parapijoje pradėtas 11 v. pamaldomis, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. Mišias atnaušo ir pamokslą pasakė kun. J. Aranauskas. Giedojo AV choras, skaitymus atliko Elena Blandytė.

Po pamaldų minėjimas įvyko parapijos salėje. Iškalusya J. Šiaučiliu paskaitos ir Pr. Dikšaičio kūrybos. Pasirodė ir jaunimo grupė "Gintarelis", kuriam vadovauja seselė Terešė. Buvo renkamos aukos karo invalidams ir išlaidoms padengti. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Po minėjimo — moterų šaulių paruoštos vaisės.

Elena Blandytė, akompanuojama M. Roch, atliko meninę programą. Tai buvo puikus dainos ir dailiojo žodžio koncertas. Dainininkė padainavo net 14 dainų. Dailiajam žodžiui atstovavo torontieškis, rašytojas Vyt. Tamulaitis ("Sugrįžimas") ir Doneilaitis. Dainų repertuaras klausytojams buvo artimas ir mielas. Todėl solistė susilaukė ilgų ir nuosirdžių plojimų bei gėlių.

Koncerto pelnas skiriamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidimui. Kun. K. Kuzminskas iš Čikagos, leidėjų organizacijos pirminkas, plačiai aptarė leidinio reikšmę. Jis yra vertiamas ir svetimas kalbas. A.A.

Mūsų kredito unijos nari

a + a Marijai Mikulėnienei

mirus, jos sūnams JONUI ir LIUDUI RAMANAUSKAMS su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mūsų kredito unijos nari

a + a Marijonai Staniulienai

mirus, jos dukterims su šeimomis bei visiems giminėms ir artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas	6%	Asmenines nuo	15.5%
Taupomasis s-tas	9.25%	Nekiln. turto nuo	14.25%
Pensijų planas	10.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	12.25%	Investacines nuo	15.25%

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės draudo iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

PRISIŠKELIMO PARAPIJOS SALE- Jė lapkričio 8 d. skautų kaukių ballais metu pamestas tamsiai mėlynas plunksninis berniuko švarkas. Prašome skambinti tel. 769-8909 Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Galiai, vestuvės, sužadėtuves, parenkami namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Anapilio knygyne

GAUTA

"RINKTINE JAUNIMUI", I ir II dalis; kaina \$1.80 (rašytojų kūrybos ištraukos, skirtos 8-11 ir 13-16 metų amžiaus skaitytojams).

V. Frankienės-Vaitkevičienės "PASAULIS PASAULIS", \$3.50. Siemet turime ypatingai gražių kalėdinių sveikinimų, naujų padėkos kortelių.

"LIETUVIŠKA KNYGA — PRASIMINGA DOVANA!" V.A.

JIESKAU KAMBARIO ir virtuvės High Park rajone. Skambinti po 6 v.v. B. Tarvydai tel. 533-1864 Toronte.

DŽIAUGDAMIESI KALĖDŲ ŠVENTĖMIS,

užsisakykite arba atnaujinkite pūkines bei plunksnines antklodes (kaldras), pagaves, miegamaisius ir pūkinius švarkus. Telefonai

787-9021, 368-1017 Toronto